

tájkarakter
a természet arcai

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

Országos Tájkarakter Tudástár

II. kötet

Országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai

Agrárminisztérium, Budapest, 2021.

sokszínű zöld
a természetem

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

A közösségi jelentőségű természeti értékek hosszú távú megőrzését és fejlesztését, valamint az EU biológiai sokféleség stratégia 2020 célkitűzéseinek hazai szintű megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok

Természeti és táji értékek táji léptékű megőrzésének stratégiai megalapozása (TÁJKARAKTER) fejlesztési elem szakmai dokumentációja

**KONZORCIUMVEZETŐ
AGRÁRMINISZTERIUM**

**A KUTATÁSBAN KÖZREMŰKÖDŐ PARTNER SZERVEZET
Lechner Nonprofit Kft. (LTK)**

TOVÁBBI KÖZREMŰKÖDŐ SZERVEZETEK
Tájműhely Táj- és Környezetkutató és Tanácsadó Kft. (Tájműhely)
Ormos Imre Alapítvány (OIA)
Meridián Táj- és Környezetföldrajzi Alapítvány (Meridián)

AZ ORSZÁGOS TÁJKARAKTER TUDÁSTÁR SZERZŐI

Dr. Konkoly-Gyuró Éva	tájépítész (Tájműhely, LTK), témavezető
Csőszi Mónika	tájépítész (LTK)
Balázs Pál	környezetmérnök (Tájműhely)
Bánhidai András	tájépítész (LTK)
Dr. Boromisza Zsombor	tájépítész (OIA)
Dr. Csorba Péter	geográfus (Meridián)
Erdei Tímea	tájépítész (OIA)
Hamar József	tájépítész (LTK)
Dr. Illyés Zsuzsanna	tájépítész (OIA)
Jáger Katalin	tájépítész (LTK)
Dr. Jombach Sándor	tájépítész (OIA)
Keszthelyi Ákos	tájépítész (OIA)
Dr. Kollányi László	tájépítész (OIA)
Papp-Szuromi Orsolya	geográfus (LTK)
Schneller Krisztián	környezetgazdálkodási agrármérnök, térinformatikai szakmérnök (LTK)
Teleki Mónika	tájépítész (LTK)
Varga Dalma	tájépítész (OIA)
Vaszócsik Vilja	tájépítész (LTK)

AZ ORSZÁGOS TÁJKARAKTER TUDÁSTÁR KIDOLGOZÁSÁT SEGÍTŐ SZAKÉRTŐK

Dósa Henrietta	tájépítész (LTK)
Göncz Annamária	tájépítész (LTK)
Dr. Grónás Viktor	környezetgazdálkodási agrármérnök
Jaschitzné Cserni Tímea	geográfus (LTK)
Kiss Dániel	geográfus (LTK)
Dr. Lehoczki Róbert	térinformatikai szakértő (LTK)
Máté Klaudia	tájépítész (OIA)
Pataki Róbert	térinformatikai szakértő (LTK)
Dr. Petrik Ottó	térinformatikai szakértő (LTK)
Dr. Podmaniczky László	környezetgazdálkodási agrármérnök
Sain Mátyás	tájépítész (LTK)
Sárdi Anna	építész (LTK)
Tirászi Ágnes	környezetmérnök (Tájműhely)
Tóth Péter	környezetgazdálkodási agrármérnök

A PROJEKT TÁJKARAKTER FEJLESZTÉSI ELEMÉNEK MEGVALÓSÍTÁSÁBAN AZ AGRÁRMINISZTERIUM KÉPVISELETÉBEN RÉSZT VETTEK

Kincses Krisztina
Pádárné Dr. Török Éva
Óhegyi Erzsébet
Tar Gyula

Jelen szakmai dokumentum projekt dokumentációs és szakmai tájékoztatósi céllal készült, a további tudományos igényű publikálás jövőbeni szándékával. A projekt konzorciumvezetője, mint kiadó és a szerzők fenntartják maguknak a jogot, hogy a dokumentum felhasználásával tudományos publikációkat jelentessenek meg.

A projekt szakmai dokumentációjának részeként az Országos Tájkarakter Tudástár valamennyi kötete együttvéve az alábbi módon hivatkozható:
Agrárminisztérium 2021: Országos Tájkarakter Tudástár (KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú projekt). Budapest.

Felelősségvállalási nyilatkozat: A konzorciumvezető és a közreműködő további szervezetek semmilyen felelősséget nem vállalnak azoknak a publikációknak a tartalmával kapcsolatban, melyek felhasználják jelen dokumentum szövegét, vagy ábráit.

A KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001 "A közösségi jelentőségű természeti értékek hosszú távú megőrzését és fejlesztését, valamint az EU Biológiai Sokféleség Stratégia 2020 célkitűzéseinek hazai szintű megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok" projekt az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), valamint a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program és a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program támogatásával valósult meg.

Az Országos Tájkarakter Tudástár valamennyi kötete együttvéve megfeleltethető a projekt „Országos Tájkarakter Tudástár” műszaki-szakmai eredményének.

Kapcsolat

Levelezési cím: 1052 Budapest, Apáczai Csere János u. 9.

E-mail: tajkarakter@termeszetem.hu

Weboldal: www.termeszetem.hu

Tartalom

2.4. ORSZÁGOS TÁJKARAKTER-TERÜLETEK	115
2.4.1. Az országos tájkarakter-területek indikatív térképe.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.4.2. Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

2.4. ORSZÁGOS TÁJKARAKTER-TERÜLETEK

Az országos tájkarakter-területek lehatárolása a földrajzi középtájak - helyenként kistájak -, és a tájkarakter-típusok térképe alapján történt. Összesen 60 országos tájkarakter-területet határoltunk le a 6 nagytájba csoportosítva. Tekintettel arra, hogy a tájkarakter-területek határai a bennük előforduló tájkarakter-típusokhoz igazodnak, jelen lehatárolásuk a jövőben geometriai pontosításra szorul a típusok kiigazításának esetén, így a tájkarakter-területek határait is indikatívnak tekintjük. A geometriai pontosítás részben térinformatikai módszerrel, további vizuális interpretációval, a tájkarakter típusok határainak véglegesítését követően, illetve a mintaterületi visszacsatolás alapján történhet. Utóbbi akkor, amikor az ország egészére rendelkezésre állnak majd kistáj szintű elemzések.

A tájkarakter-területek megnevezésénél, miként a lehatárolásánál is a földrajz középtáj szintű tájnevekből indultunk ki. A tájkarakter esetében a földrajzi tulajdonneveket többségében megtartottuk, mint a tudomány és a köznyelv által egyaránt elfogadott megnevezéseket. A hegységeknél a peremterületeket nem választottuk külön, ezért itt a „hegyvidék”, vagy a „vidék” kifejezést illesztettük a tulajdonnévhez, jelezve, hogy a hegyet és a heglábi térséget egy tájkarakter-egységnek tekintjük (pl. Zemplén-Tokaji-hegyvidék, Mátra-vidék, Bakony-vidék). A lehatárolás és a nevezéktan részletes módszertani bemutatását a Tájkarakter Határozó tartalmazza.

A tájkarakter-területek leírása az alábbi nagytáji beosztást követi:

ALPOKALJA	DUNA-RÁBA MEDENCE	DUNÁNTÚLI-DOMBVIDÉK
		
<p>Fotó: Csorba Péter (Órség, Szalafő 2016)</p>	<p>Fotó: Csorba Péter (Felső-Rába-völgy, Rábatótfalu 2018)</p>	<p>Fotó: Csorba Péter (Somogyvári-dombság, Karád 2016)</p>
DUNÁNTÚLI-KÖZÉPHEGYSÉG	ÉSZAKI-KÖZÉPHEGYSÉG	DUNA-TISZA MEDENCE
		
<p>Fotó: Csorba Péter (Tapolcai-medence, 2016)</p>	<p>Fotó: Csorba Péter (Medves-vidék, Salgóvár 2019)</p>	<p>Fotó: Csorba Péter (Paksi Mezőföld, Pusztahencse 2017)</p>

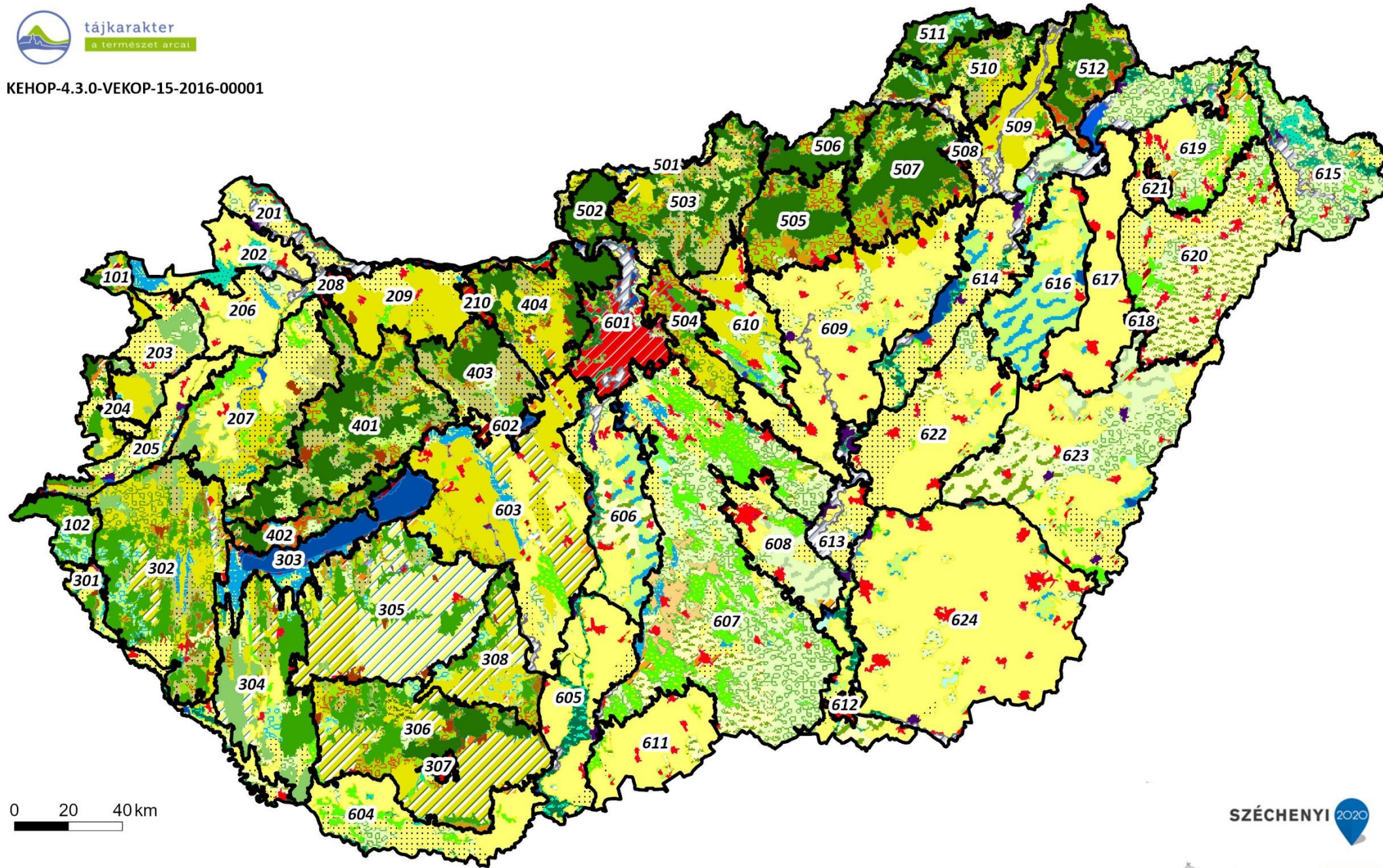

2.4.1. AZ ORSZÁGOS TÁJKARAKTER-TERÜLETEK INDIKATÍV TÉRKÉPE

AZ ORSZÁGOS TÁJKARAKTER-TERÜLETEK INDIKATÍV TÉRKÉPE

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

Tájkarakter-terület

- 101 Soproni és Kőszegi Alpokalja
- 102 Őrség
- 201 Felső Duna mente
- 202 Fertő–Mosoni-síkvidék
- 203 Vas–Soproni-síkvidék
- 204 Szombathely agglomerálódó térsége
- 205 Rába-völgy
- 206 Rábaköz
- 207 Kemenes–Marcal-vidék
- 208 Győr agglomerálódó térsége
- 209 Bábolnai-dombvidék
- 210 Tata–Tatabánya agglomerálódó térsége
- 301 Dráva–Mura mente
- 302 Vas–Zalai-dombvidék
- 303 Balaton-medence tóparti településsávvval
- 304 Belső-Somogy
- 305 Külső-Somogy
- 306 Mecsek és Baranyai-dombvidék
- 307 Pécs agglomerálódó térsége
- 308 Tolna–Szekszárdi-dombvidék
- 401 Bakony-vidék
- 402 Balaton-felvidék
- 403 Vértes–Velencei-hegyvidék
- 404 Dunazug-hegyvidék
- 501 Ipoly mente
- 502 Börzsöny-vidék
- 503 Cserhát–Karancs-vidék
- 504 Gödöllői-dombvidék
- 505 Mátra-vidék
- 506 Medves–Vajdavár-vidék
- 507 Bükk-vidék
- 508 Miskolc agglomerálódó térsége
- 509 Hernád és Alsó-Sajó mente
- 510 Putnok–Cserhát-dombvidék
- 511 Gömör–Tornai-karszt
- 512 Zemplén–Tokaji-hegyvidék
- 601 Budapest és Dunakanyar agglomerálódó térsége
- 602 Székesfehérvár és Velencei-tó agglomerálódó térsége
- 603 Mezőföld
- 604 Alsó-Dráva mente
- 605 Alsó Duna mente
- 606 Középső Duna mente
- 607 Duna-Tisza közli homokhátság
- 608 Kiskunsági löszhát
- 609 Alsó-Zagyva, Tarna-menti és Hevesi síkvidék
- 610 Felső-Zagyva mente és Tápióság
- 611 Észak-bácskai löszhát
- 612 Szeged agglomerálódó térsége
- 613 Alsó-Tisza mente
- 614 Közép-Tisza mente
- 615 Felső-Tisza mente
- 616 Hortobágy
- 617 Hajdúság
- 618 Debrecen agglomerálódó térsége
- 619 Észak-Nyírség
- 620 Dél-Nyírség
- 621 Nyíregyháza agglomerálódó térsége
- 622 Nagykunság
- 623 Berettyó–Körösök vidéke
- 624 Körös–Maros köze

0 20 40 km

2.4.2. AZ ORSZÁGOS TÁJKARAKTER-TERÜLETEK LEHATÁROLÓ ÉS LEÍRÓ INDIKÁTORAI

Országos tájkarakter-területek		Indikátorok	
<p>1. Alpokalja</p> <p>101 Soproni és Kőszegi Alpokalja 102 Őrség</p> <p>2. Duna-Rába-medence</p> <p>201 Felső Duna mente 202 Fertő–Mosoni-síkvidék 203 Vas–Soproni-síkvidék 204 Szombathely agglomerálódó térsége 205 Rába-völgy 206 Rábaköz 207 Kemenes–Marcal-vidék 208 Győr agglomerálódó térsége 209 Bábolnai-dombvidék 210 Tata-Tatabánya agglomerálódó térsége</p> <p>3. Dunántúli dombvidék</p> <p>301 Dráva–Mura mente 302 Vas–Zalai-dombvidék 303 Balaton-medence tóparti településsávval 304 Belső-Somogy 305 Külső-Somogy 306 Mecsek és Baranyai-dombvidék 307 Pécs agglomerálódó térsége 308 Tolna–Szekszárdi-dombvidék</p> <p>4. Dunántúli-középhegység</p> <p>401 Bakony-vidék 402 Balaton-felvidék 403 Vértes–Velencei-hegyvidék 404 Dunazug-hegyvidék</p>	<p>5. Északi-középhegység</p> <p>501 Ipoly mente 502 Börzsöny-vidék 503 Cserhát–Karancs-vidék 504 Gödöllői-dombvidék 505 Mátra-vidék 506 Medves–Vajdavár-vidék 507 Bükk-vidék 508 Miskolc agglomerálódó térsége 509 Hernád és Alsó-Sajó mente 510 Putnok–Cserehát-dombvidék 511 Gömör–Tornai-karszt 512 Zemplén–Tokaji-hegyvidék</p> <p>6. Duna–Tisza medence</p> <p>601 Budapest és Dunakanyar agglomerálódó térsége 602 Székesfehérvár és Velencei-tó agglomerálódó térsége 603 Mezőföld 604 Alsó-Dráva mente 605 Alsó Duna mente 606 Középső Duna mente 607 Duna-Tisza közti homokhátság 608 Kiskunsági löszhát 609 Alsó-Zagyva, Tarna-menti és Hevesi síkvidék 610 Felső-Zagyva mente és Tápióság 611 Észak-bácskai löszhát 612 Szeged agglomerálódó térsége 613 Alsó-Tisza mente 614 Közép-Tisza mente 615 Felső-Tisza mente 616 Hortobágy 617 Hajdúság 618 Debrecen agglomerálódó térsége 619 Észak-Nyírség 620 Dél-Nyírség 621 Nyíregyháza agglomerálódó térsége 622 Nagy-kunság 623 Berettyó–Körösök vidéke 624 Körös–Maros köze</p>	<p>I. Lehatároló indikátorok</p> <p>I/1 Domborzat I/2 Komplex felszínborítás-típusok</p> <p>II. Leíró indikátorok</p> <p>Természeti jellemzők</p> <p>II/1. Éghajlati körzetek II/2. Tengerszint feletti magasság II/3. Relief II/4. Alapkőzet II/5. Talajtípusok II/6. Felszíni vizek területaránya II/7. Ökotípusos földhasználat II/8. Ökológiai állapot</p> <p>Felszínborítás-jellemzők</p> <p>II/9. Ökoszisztéma-alaptérkép II/10. CORINE felszínborítás II/11. Felszínborítás-átalakulás-típusok II/12. Felszínborítás-átalakulás jellege II/13. Stabil településterület II/14. Stabil szántó-, kert-, szőlőterület II/15. Stabil erdőterület II/16. Stabil gyepterület és vízfelszín II/17. Zöld vonalas elemek sűrűsége II/18. Beépítettség növekedése (1990-2018) II/19. Közlekedési hálózat sűrűsége II/20. Roncsolt területek aránya (külfejtési bánya, hulladéklerakó)</p>	<p>Antropogén és percepcionális jellemzők</p> <p>II/21. Település-sűrűség tájkarakter-típusokhoz igazított eloszlása II/22. Településméret tájkarakter-típusokhoz igazított eloszlása II/23. Külterületi szórványbeépítés tájkarakter-típusokhoz igazított eloszlása II/24. Nagy kiterjedésű települési tér II/25. Népeségváltozás II/26. Külterületi lakosok arányának változása II/27. Néprajzi tájak II/28. Természeti és kulturális örökség</p> <p>II/29. Megbecsültség II/30. Vizuális jellemzők</p>

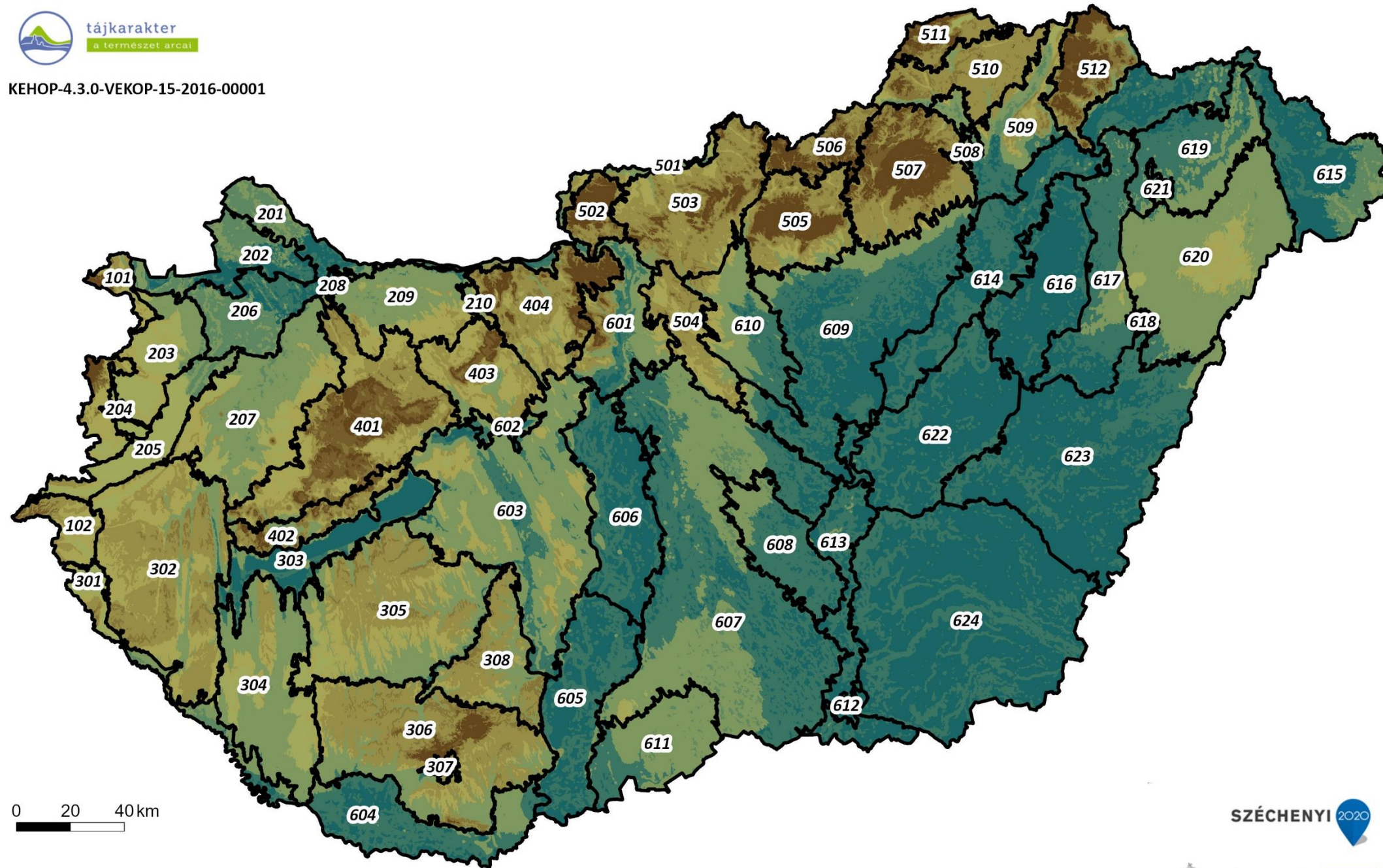
A lehatároló indikátorok országos térképei

I/1. DOMBORZAT

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEHATÁROLÓ INDIKÁTOR

0 20 40 km

Forrás: saját szerkesztés a Lechner NKft. digitális domborzatmodelljének felhasználásával (2020)

SZÉCHENYI 2020

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

DOMBORZAT

- Tagolatlan alacsony síkság
- Enyhén tagolt alacsony síkság
- Tagolatlan síkság
- Tagolt síkság, hegylábak, völgyek
- Enyhén hullámos dombosság
- Hullámos dombosság
- Erősen hullámos dombosság
- Mérsékeltlen mozgalmas középhegység
- Mozgalmas középhegység
- Erősen mozgalmas középhegység
- Tájkarakter-terület

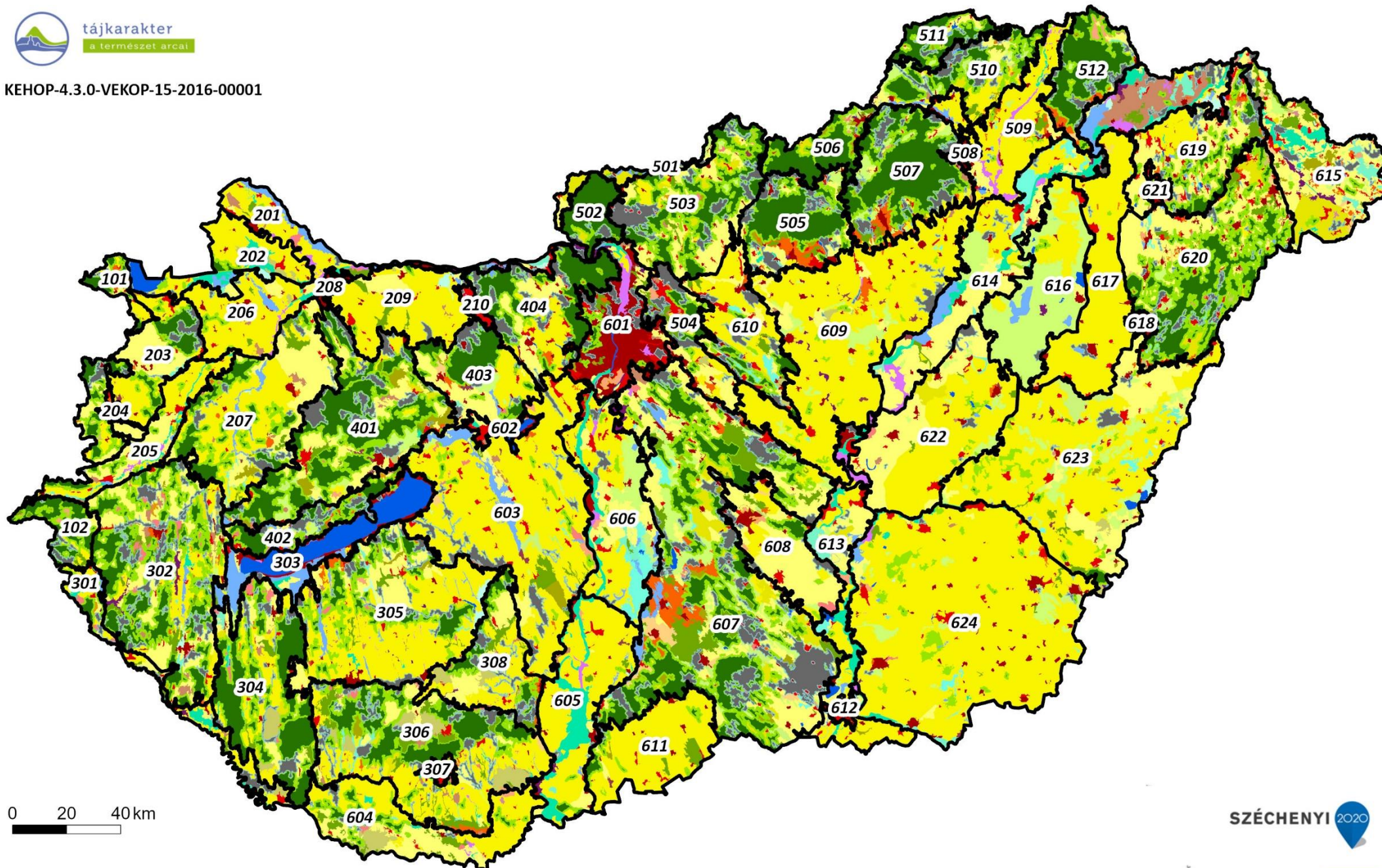

I/2. KOMPLEX FELSZÍNBORÍTÁS-TÍPUSOK

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEHATÁROLÓ INDIKÁTOR

- KOMPLEX FELSZÍNBORÍTÁS-TÍPUSOK**
- 1000 - Településdomináns homogén
  - 1001 - Településdomináns mozaikos
  - 1201 - Település-szántómozaik
  - 1231 - Település-agrár-mozaik
  - 1251 - Település-agrár-erdőmozaik
  - 1301 - Település-kertmozaik
  - 1401 - Település-gyepmozaik
  - 1501 - Település-erdőmozaik
  - 1561 - Település-erdő-vízmozaik
  - 1601 - Település-vízmozaik
  - 2000 - Szántódomináns homogén
  - 2001 - Szántódomináns mozaikos
  - 2301 - Szántó-kertmozaik
  - 2401 - Szántó-gyepmozaik
  - 2451 - Agrár-erdőmozaik
  - 2501 - Szántó-erdőmozaik
  - 3001 - Kertdomináns jellemzően mozaikos
  - 3501 - Kert-erdőmozaik
  - 4000 - Gyepdomináns homogén
  - 4001 - Gyepdomináns mozaikos
  - 4501 - Gyep-erdőmozaik
  - 4601 - Gyep-víz mozaik
  - 5000 - Erdődomináns homogén
  - 5001 - Erdődomináns mozaikos
  - 5601 - Erdő-vízmozaik
  - 6000 - Vízdomináns homogén
  - 6001 - Vízdomináns mozaikos
  - 6201 - Víz-szántómozaik
  - 6541 - Víz-erdő-agrármozaik
  - 7001 - Dominancia nélküli
  - Tájkarakter-terület

Forrás: az elemzés az EEA Copernicus Program CORINE felszínborítás állománya, Lechner Tudásközpont NKft. (2018), valamint az Ökoszisztéma-alaptérkép felhasználásával készült, Agrárminisztérium (2019) (KEHOP-430-VEKOP-15-2016-00001)

A leíró indikátorok országos térképei

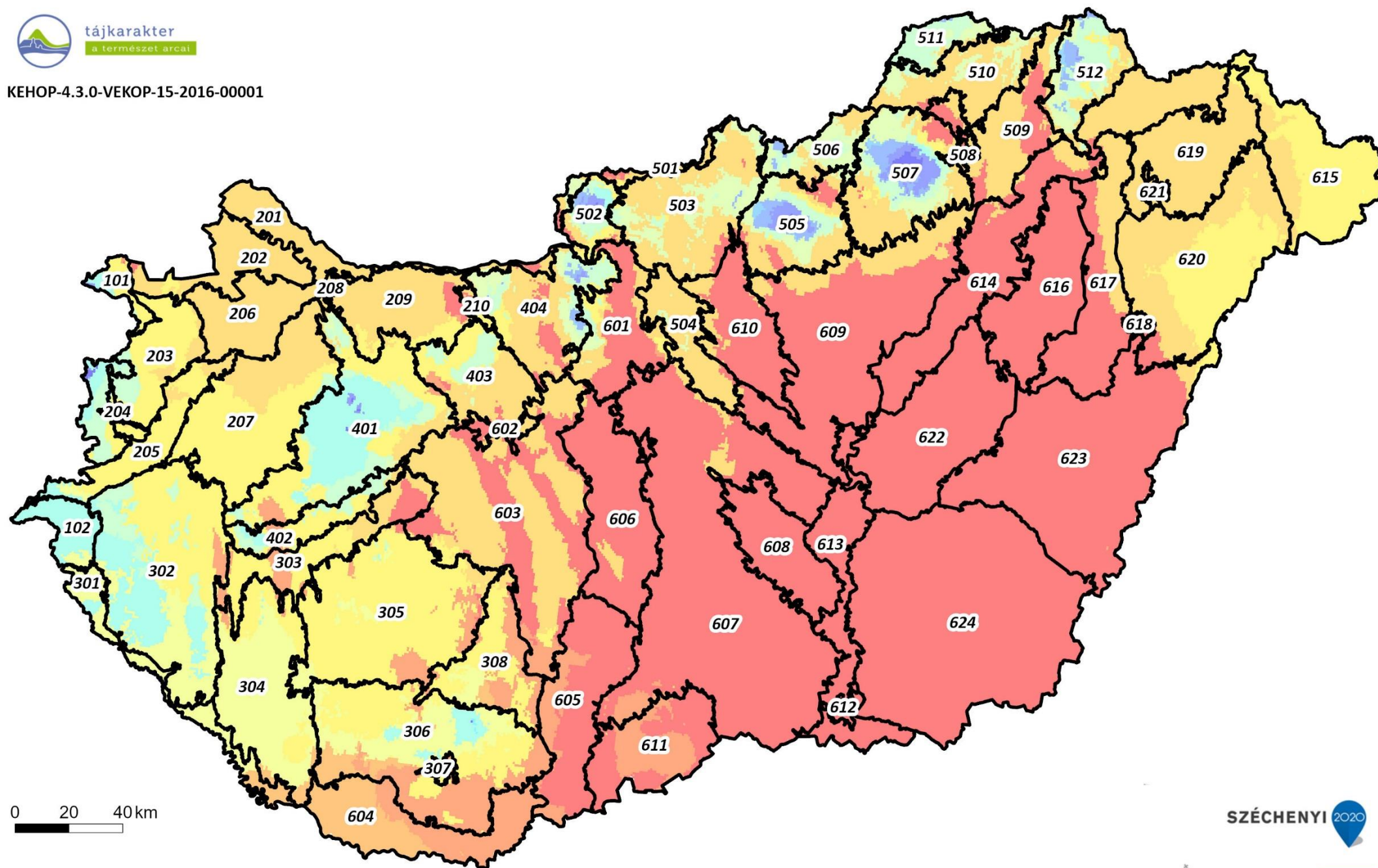
TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK

II/1. ÉGHAJLATI KÖRZETEK

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – TERMÉSZETI JELEMLÉZŐK

ÉGHAJLATI KÖRZETEK

- hűvös - nedves
- hűvös - mérsékelt nedves
- hűvös - mérsékelt száraz
- hűvös - száraz
- mérsékelt hűvös - nedves
- mérsékelt hűvös - mérsékelt nedves
- mérsékelt hűvös - mérsékelt száraz
- mérsékelt hűvös - száraz
- mérsékelt meleg - mérsékelt nedves
- mérsékelt meleg - mérsékelt száraz
- meleg - mérsékelt nedves
- meleg - mérsékelt száraz
- meleg - száraz
- Tájkarakter-terület

0 20 40 km

Forrás: Országos Meteorológiai Szolgálat (2018)

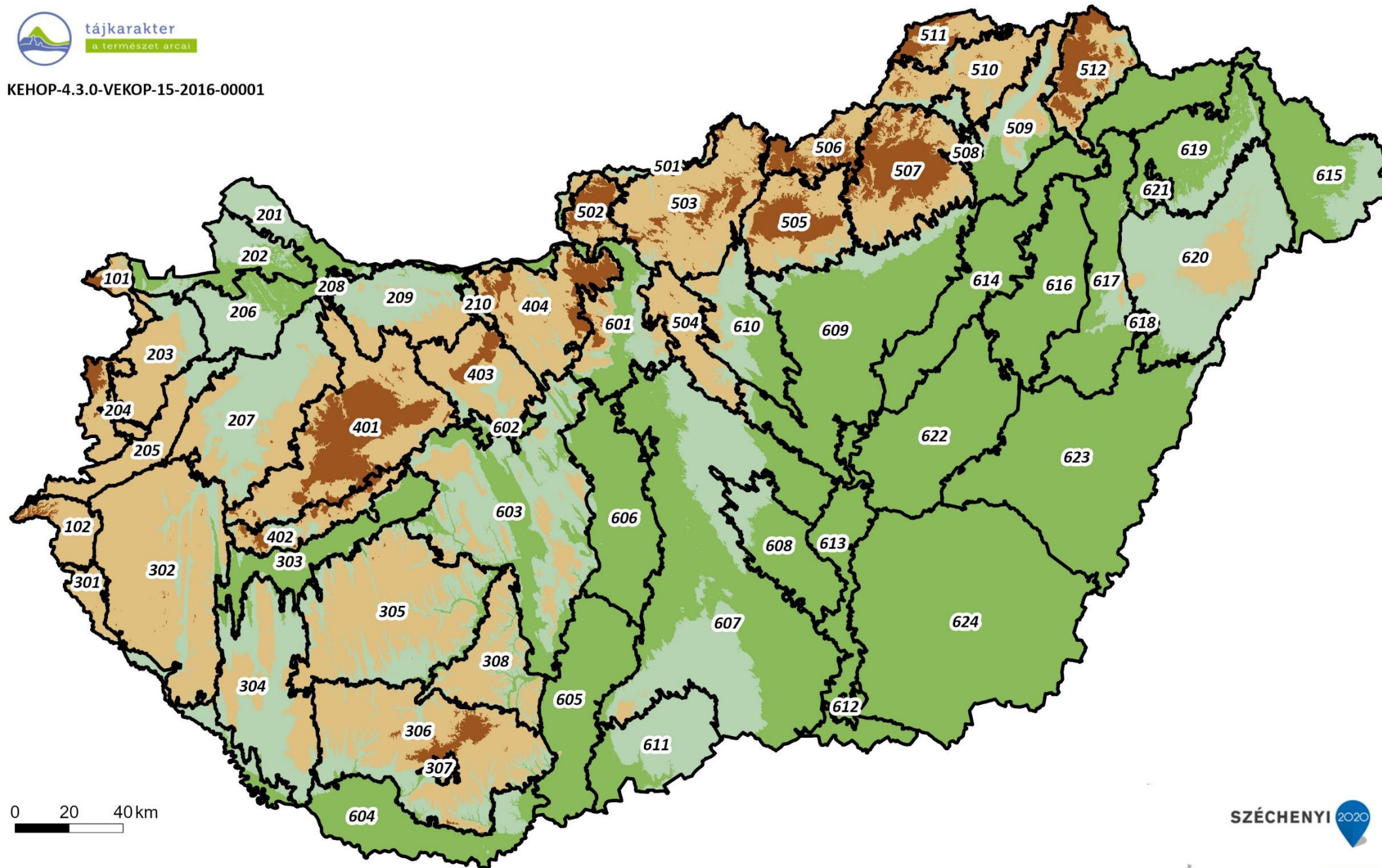

II/2. TENGERSZINT FELETTI MAGASSÁG

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – TERMÉSZETI JELELMZŐK

0 20 40 km

Forrás: saját szerkesztés a Lechner NKft. digitális domborzatmodelljének felhasználásával (2020)

- TENGERSZINT FELETTI MAGASSÁG**
- Alacsony síkság (< 115 m)
  - Magas teraszsíkság (116-150 m)
  - Domság és hegységperem (151-300 m)
  - Középhegység (300 m <)
  - Tájkarakter-terület

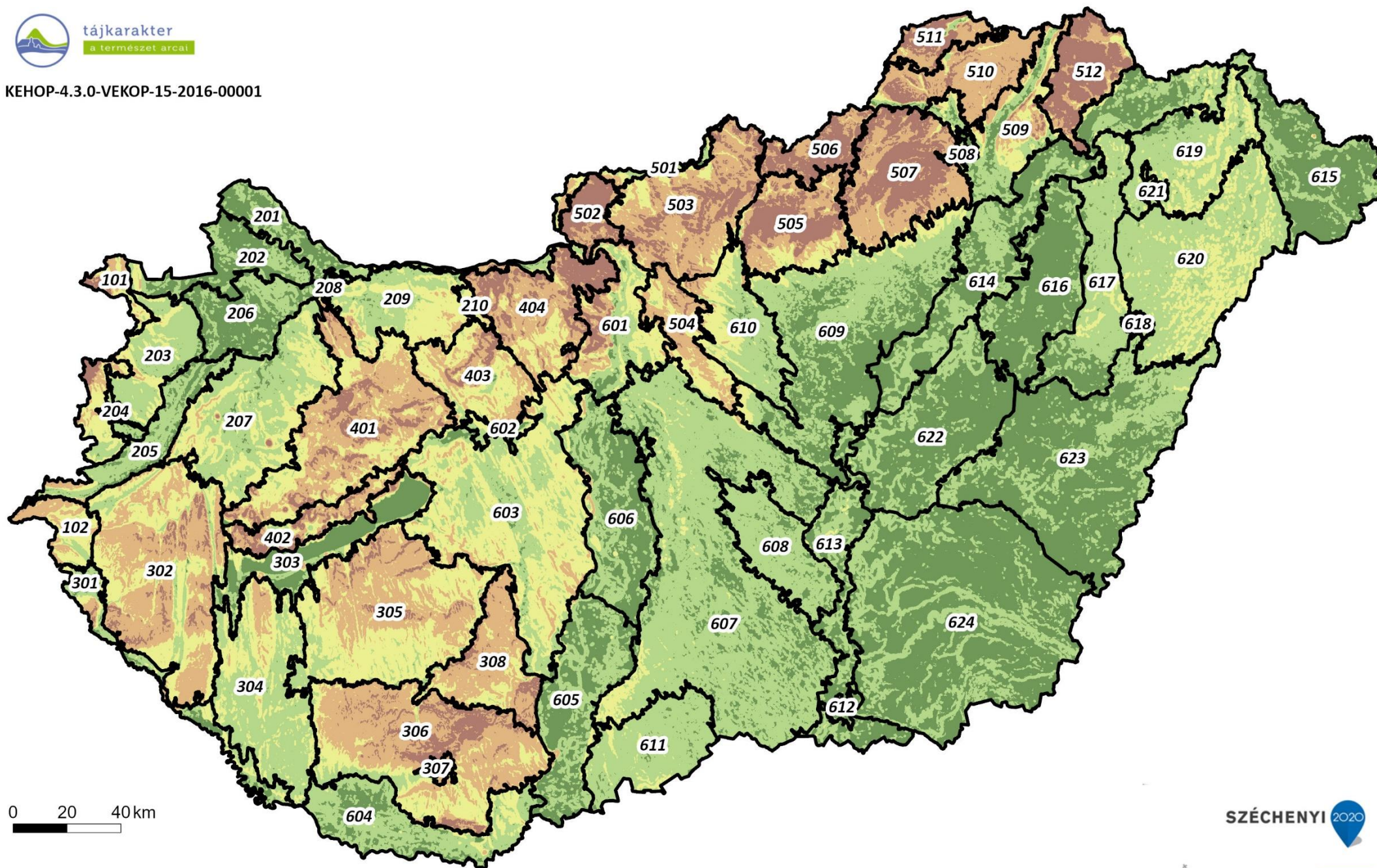

II/3. RELIEF

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – TERMÉSZETI JELEMLÉNYEK

0 20 40 km

Forrás: saját szerkesztés a Lechner NKft. digitális domborzatmodelljének felhasználásával (2020)

Relief

- Tagolatlan (0-2m)
- Enyhén hullámos (2-9m)
- Hullámos (9-35m)
- Változatos (35-90m)
- Mozgalmas (90m feletti magasságkülönbség)
- Tájkarakter-terület

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

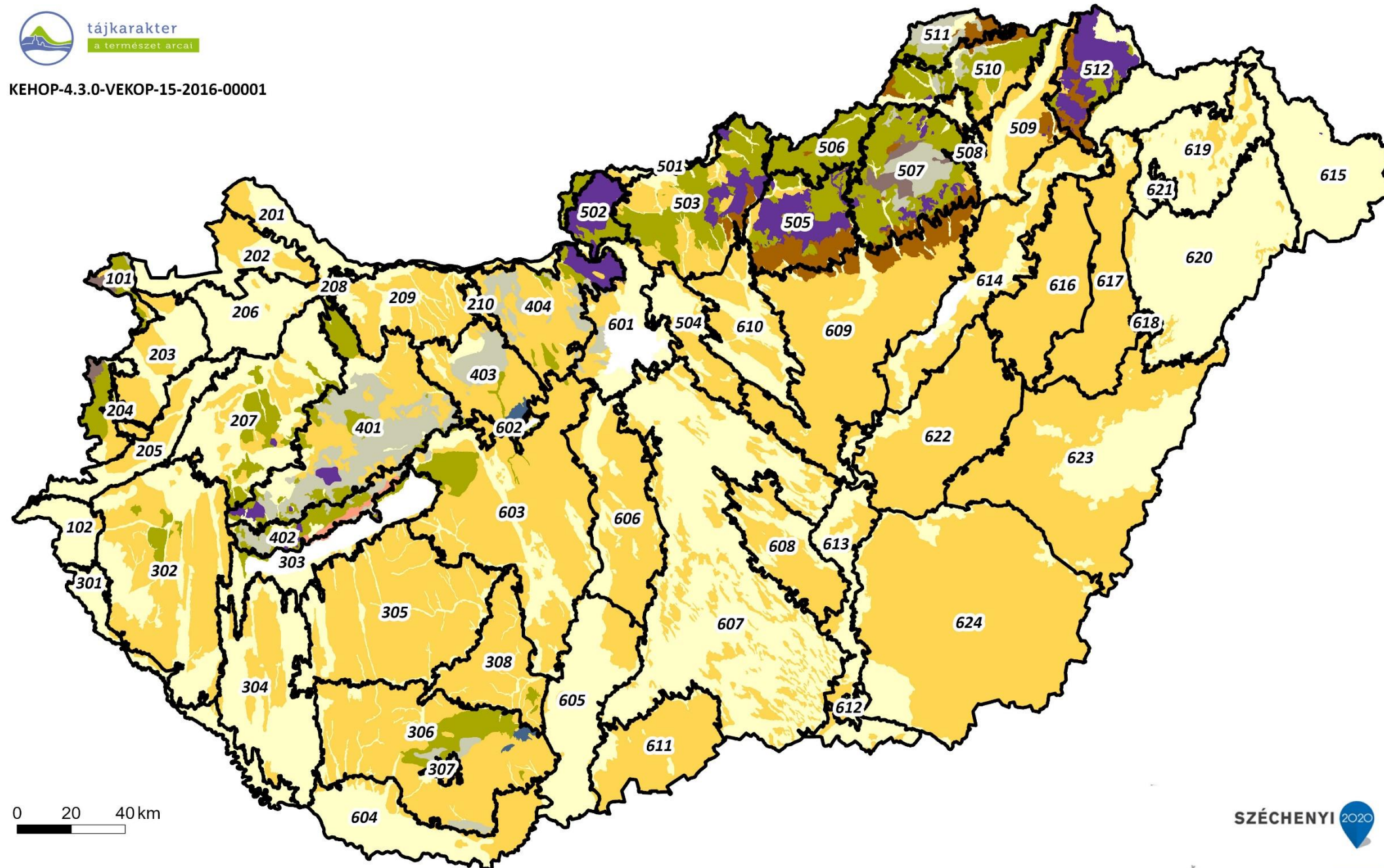

II/4. ALAPKÖZET

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – TERMÉSZETI JELLEMZŐK

ALAPKÖZET

- Glaciális és alluviális üledék
- Lössös üledék
- Harmadkori és idősebb üledék
- Nyirok
- Mésző, dolomit
- Homokkő
- Agyapala, fillit
- Gránit, profirit
- Andezit, bazalt, riolit
- Tájkarakter-terület

0 20 40 km

Forrás: MTA-ATK-TAKI (1991)

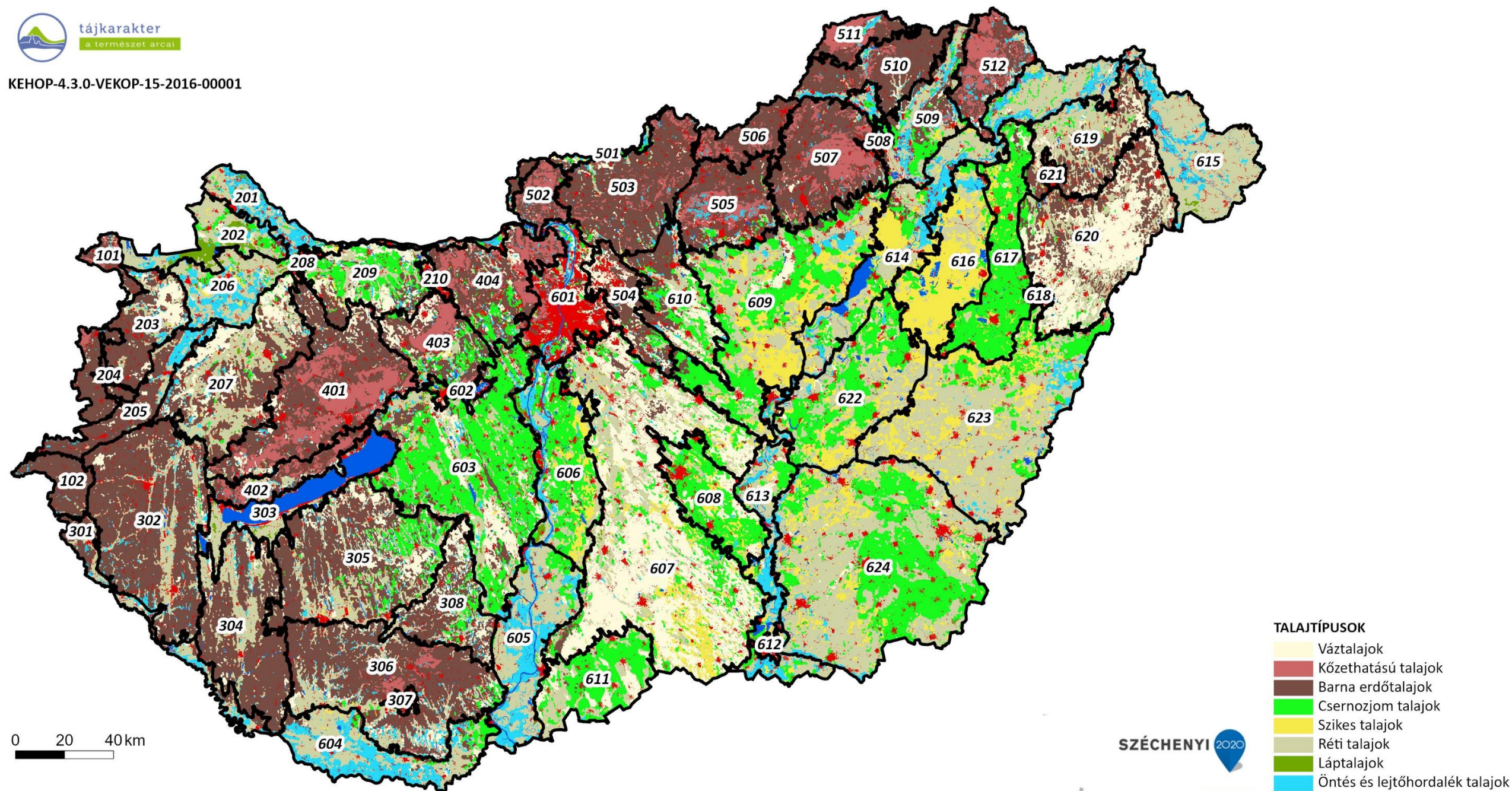

II/5. TALAJTÍPUSOK

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – TERMÉSZETI JELEMLÉNYEK

- TALAJTÍPUSOK**
- Váztalajok
  - Közethatású talajok
  - Barna erdőtalajok
  - Csernozjom talajok
  - Szikes talajok
  - Réti talajok
  - Láptalajok
  - Öntés és lejtőhordalék talajok
  - Nyílt vízfelszín
  - Beépített terület
  - Tájkarakter-terület

0 20 40 km

Forrás: MTA-ATK-TAKI (2017)

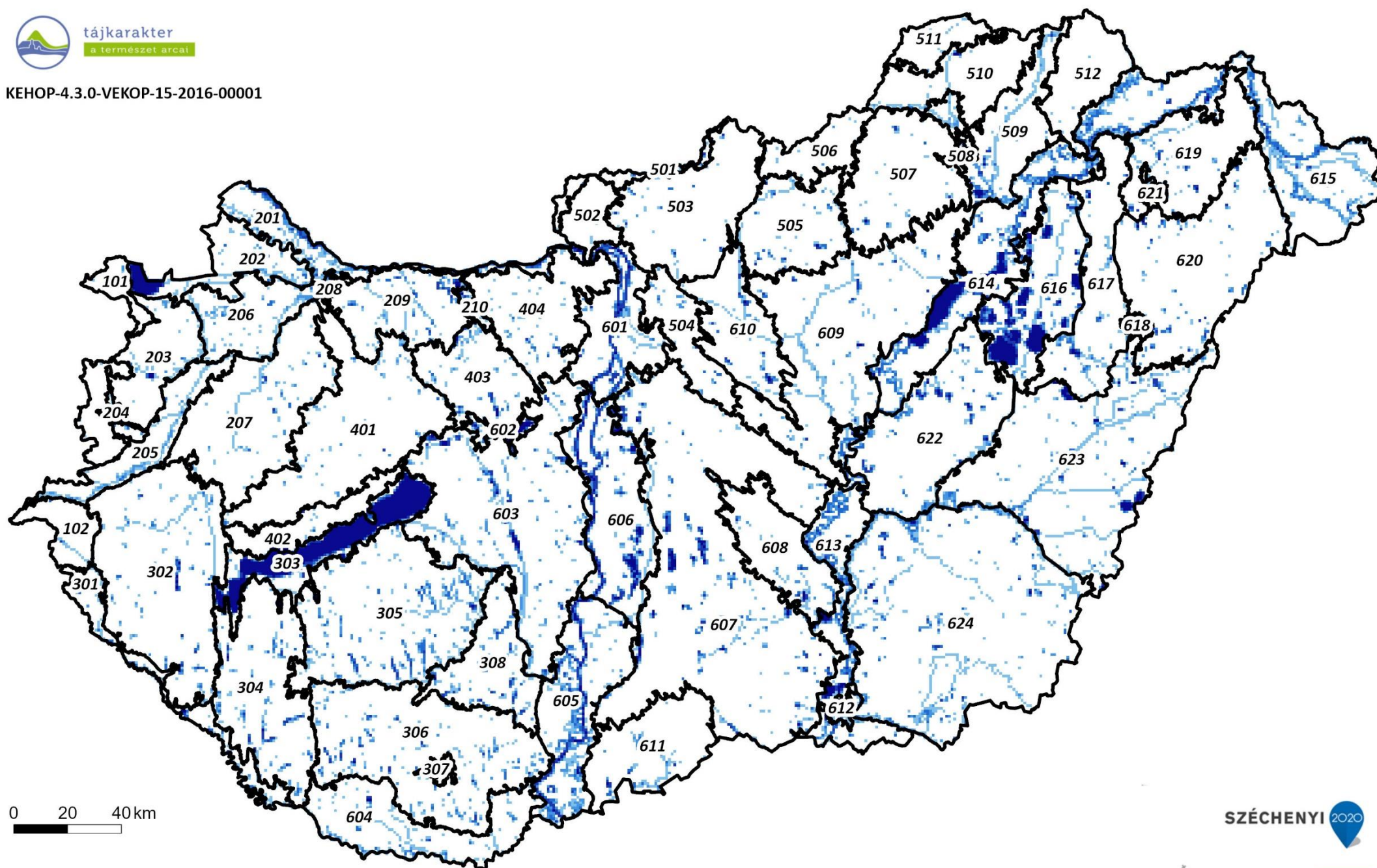

II/6. FELSZÍNI VIZEK TERÜLETARÁNYA

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – TERMÉSZETI JELELMZŐK

0 20 40 km

Forrás: Országos Területrendezési Terv (2019)

FELSZÍNI VIZEK TERÜLETARÁNYA

- 0-1% - nincs, elenyésző
- 1-5% - alacsony
- 5-10% - közepes
- 10-20% - magas
- 20-50% - nagyon magas
- 50-100% - meghatározó
- Tájkarakter-terület

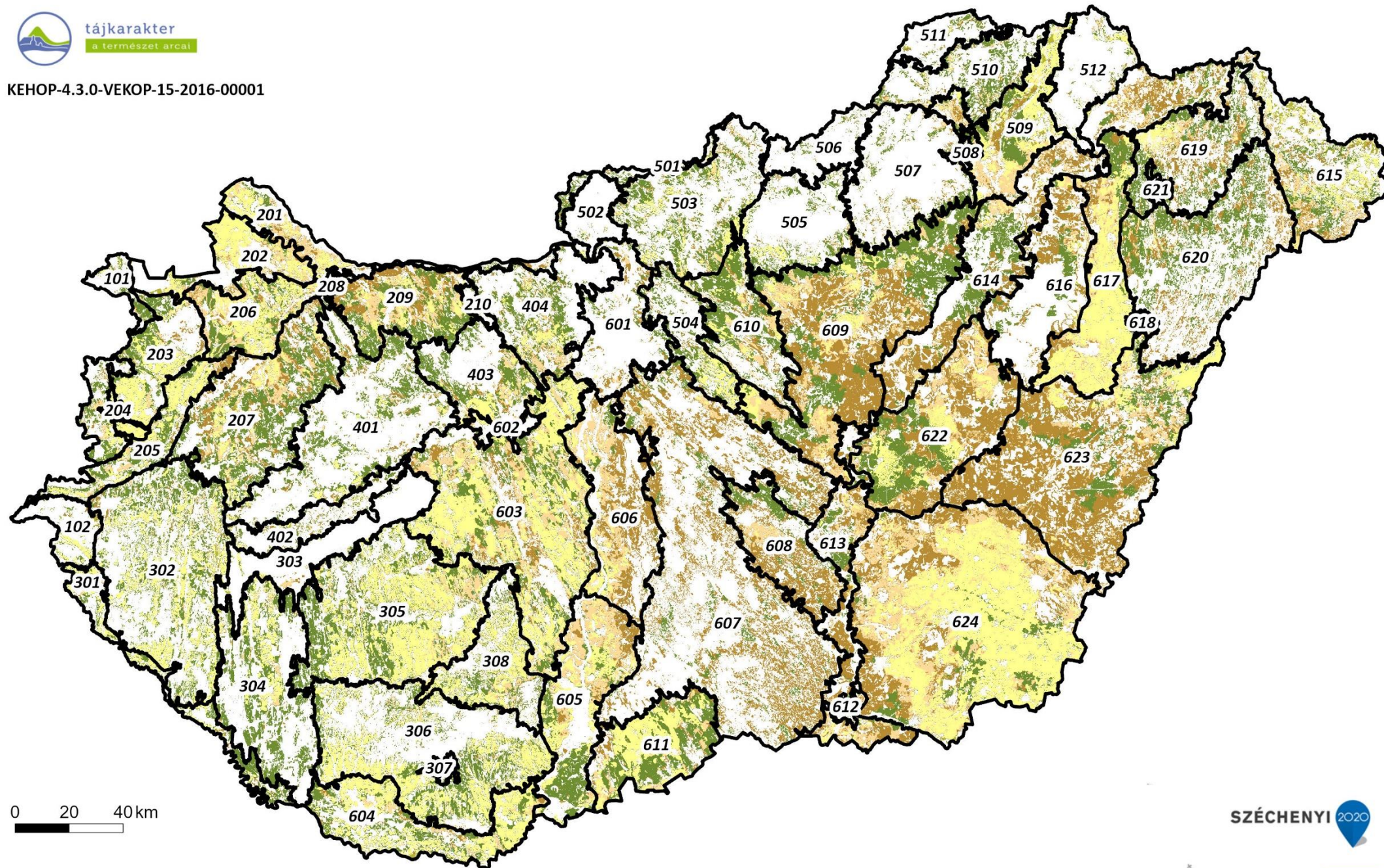

II/7. ÖKOTÍPUSOS FÖLDHASZNÁLAT

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – TERMÉSZETI JELELMZŐK

0 20 40 km

Forrás: SzIE, MKK, Természetvédelmi és Tájgazdálkodási Intézet (2015)

ÖKOTÍPUSOS FÖLDHASZNÁLAT

- erdőtelepítésre javasolt terület
- gyenge és közepes termőhelyi adottságú szántó
- gyenge és közepes, környezetileg érzékeny szántó
- kiváló termőhelyi adottságú szántó
- kiváló termőhelyi adottságú, környezetileg érzékeny szántó
- Tájkarakter-terület

SZÉCHENYI 2020

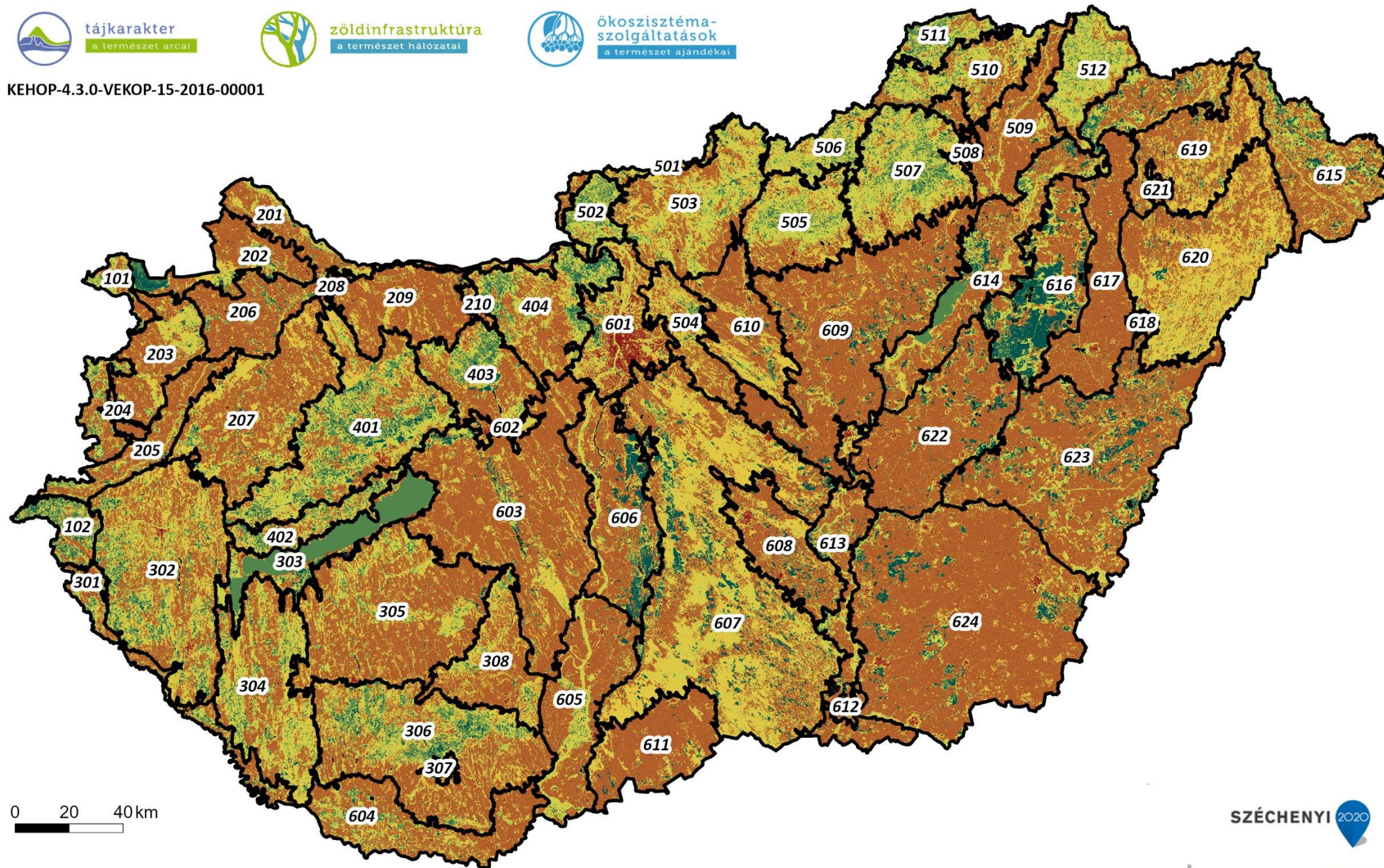

II/8. ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – TERMÉSZETI JELELMZŐK

0 20 40 km

Forrás: az adatbázis az Ökoszisztéma-alaptérkép, valamint az ökoszisztéma állapotértékelés térképek felhasználásával készült, Agrárminisztérium (2019), Tanács és mtsai 2020 (KEHOP-430-VEKOP-15-2016-00001)

SZÉCHENYI 2020

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT

- mesterséges felszín
- rossz
- kedvezőtlen
- közepes
- jó
- kiváló
- adathiány
- Tájkarakter-terület

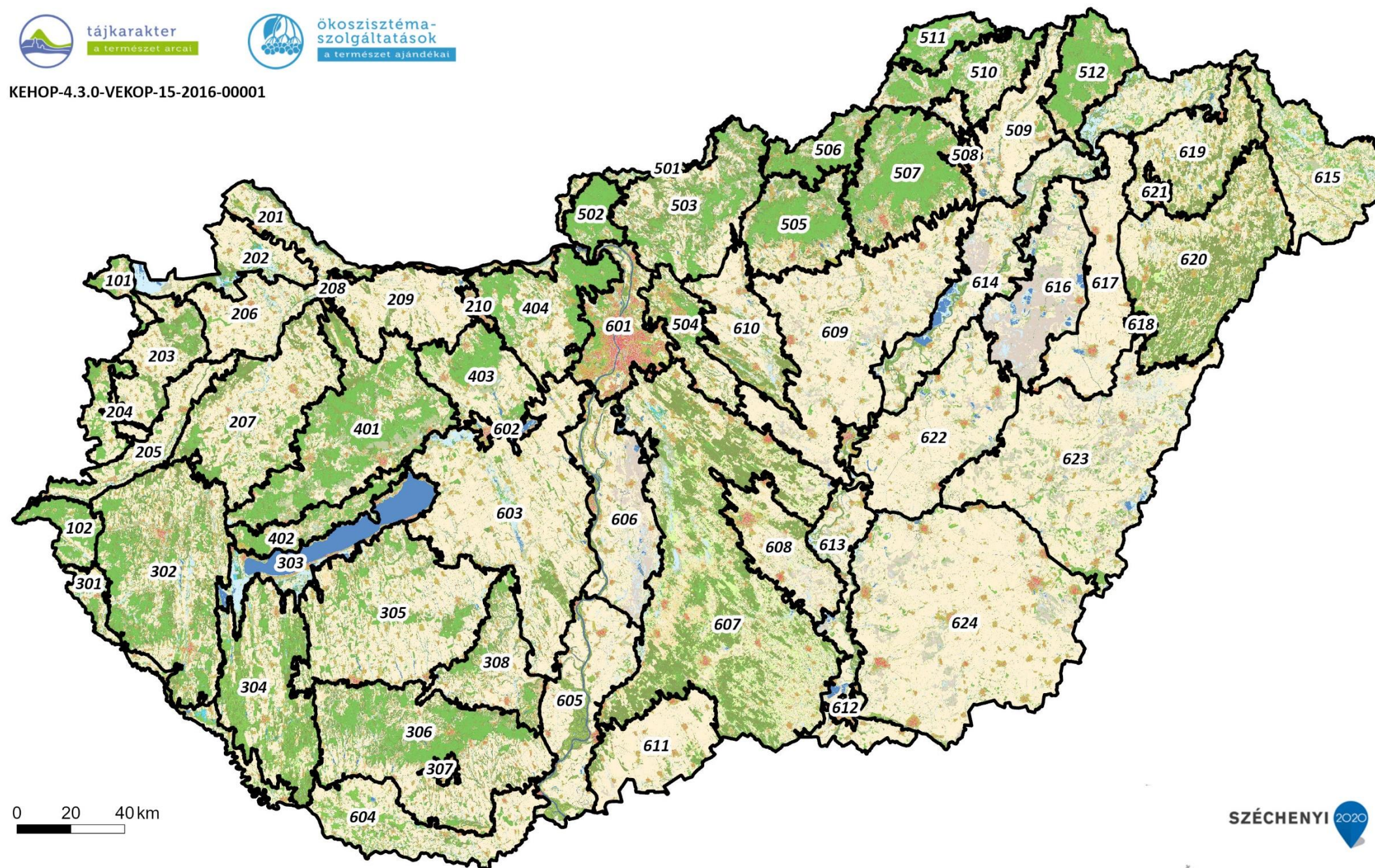

II/9. ÖKOSZISZTÉMA-ALAPTÉRKÉP

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – FELSZÍNBORÍTÁS-JELLEMZŐK

0 20 40 km

ÖKOSZISZTÉMA ALAPTÉRKÉP

- Épületek
- Utak és vasutak
- Egyéb burkolt vagy burkolatlan mesterséges felületek
- Zöldfelületek mesterséges környezetben
- Szántóföldek
- Állandó kultúrák
- Komplex területek
- Homoki gyepek
- Szikes és szikesedésre hajlamos gyepek
- Sziklakibúvásokkal tarkított gyepek
- Zárt gyepek kötött talajon vagy domb és hegyvidéken
- Máshová nem besorolható lágyszárú növényzet
- Többetvízhatástól független (TVFLN) erdők
- Természetszerűbb galériaerdők
- Egyéb vízhatás alatt álló (TVHA) erdők
- Idegenhonos fajok dominálta erdők, faültetvények
- Erdőként nyilvántartott faállomány nélküli, vagy felújítás alatt álló területek
- Máshová nem besorolható fás szárú növényzet
- Lágyszárú dominanciájú vizes élőhelyek
- Fás szárú dominanciájú vizes élőhelyek
- Állóvizek
- Vízfolyások
- Tájkarakter-terület

Forrás: az adatbázis az Ökoszisztéma-alaptérkép felhasználásával készült, Agrárminisztérium (2019) (KEHOP-430-VEKOP-15-2016-00001)

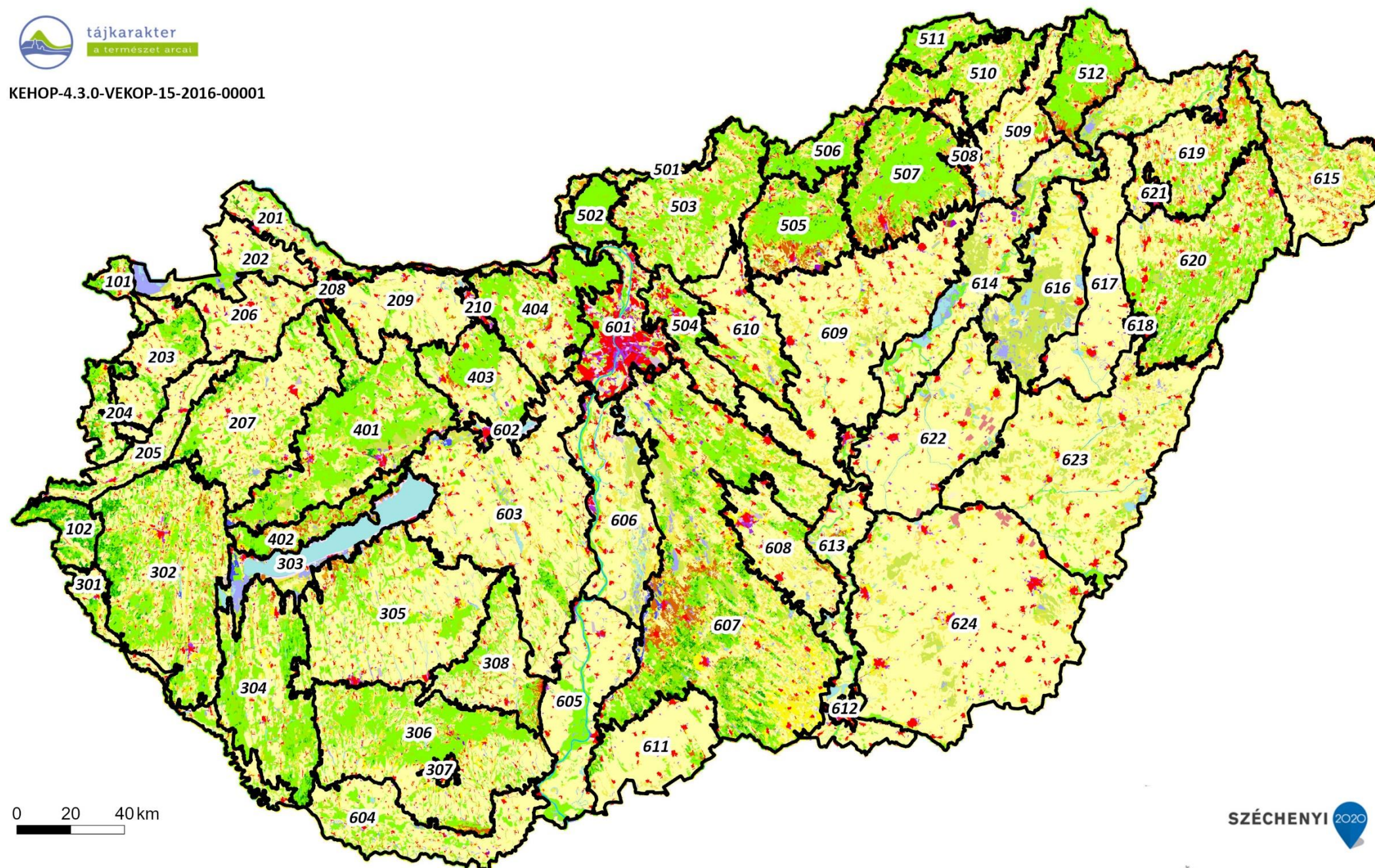

II/10. CORINE FELSZÍNBORÍTÁS 2018

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – FELSZÍNBORÍTÁS-JELLEMZŐK

0 20 40 km

Forrás: EEA Copernicus Program CORINE felszínborítás állomány, Lechner Tudásközpont NKft. (2018)

- CORINE felszínborítás
- Összefüggő településszerkezet
  - Nem összefüggő településszerkezet
  - Ipari vagy kereskedelmi területek
  - Út - és vasúthálózat és csatlakozó területek
  - Kikötők
  - Repülőterek
  - Nyersanyag kitermelés
  - Lerakóhelyek, meddőhányók
  - Építési munkahelyek
  - Városi zöldterületek
  - Sport-, szabadidő- és üdülőterületek
  - Nem öntözött szántóföldek
  - Rizsföldek
  - Szőlők
  - Gyümölcsösök, bogyósok
  - Rét, legelő
  - Komplex művelési szerkezet
  - Elsődlegesen mezőgazdasági területek jelentős természetes növényzettel
  - Lomblevelű erdők
  - Tűlevelű erdők
  - Vegyes erdők
  - Természetes gyepek, természetközeli rétek
  - Átmeneti erdős-cserjés területek
  - Ritkás növényzet
  - Szárazföldi mocsarak
  - Tőzeglápok
  - Folyóvizek, vízi utak
  - Állóvizek
  - Tájkarakter-terület

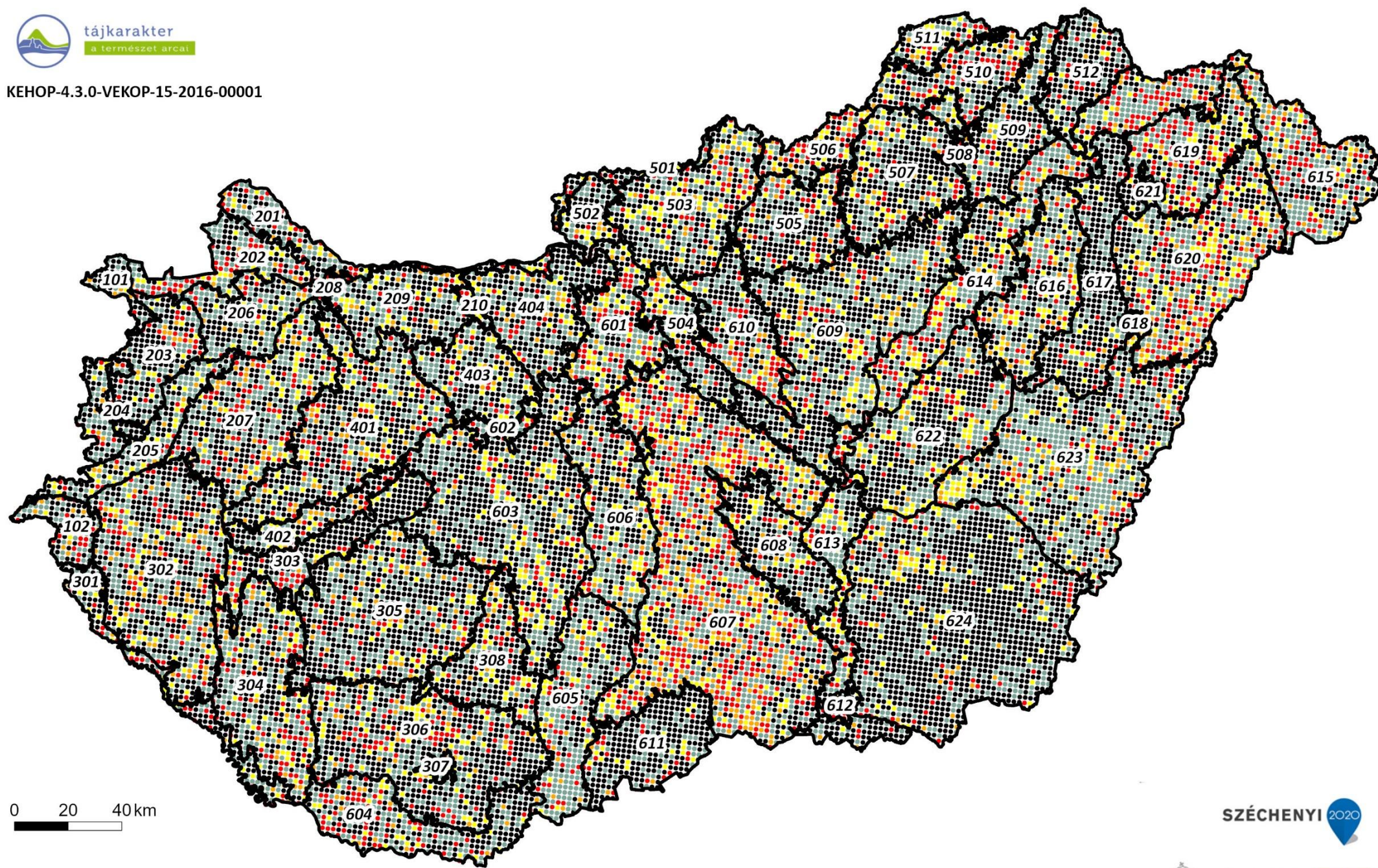

II/11. FELSZÍNBORÍTÁS ÁTALAKULÁS-TÍPUSOK

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – FELSZÍNBORÍTÁS-JELLEMZŐK

0 20 40 km

FELSZÍNBORÍTÁS-ÁTALAKULÁS-TÍPUSOK

- 1 - Stabil
  - 2 - Kvázi stabil
  - 3 - Lépcsőzetes
  - 4 - Ciklikus
  - 5 - Dinamikus
- ▭ Tájkarakter-terület

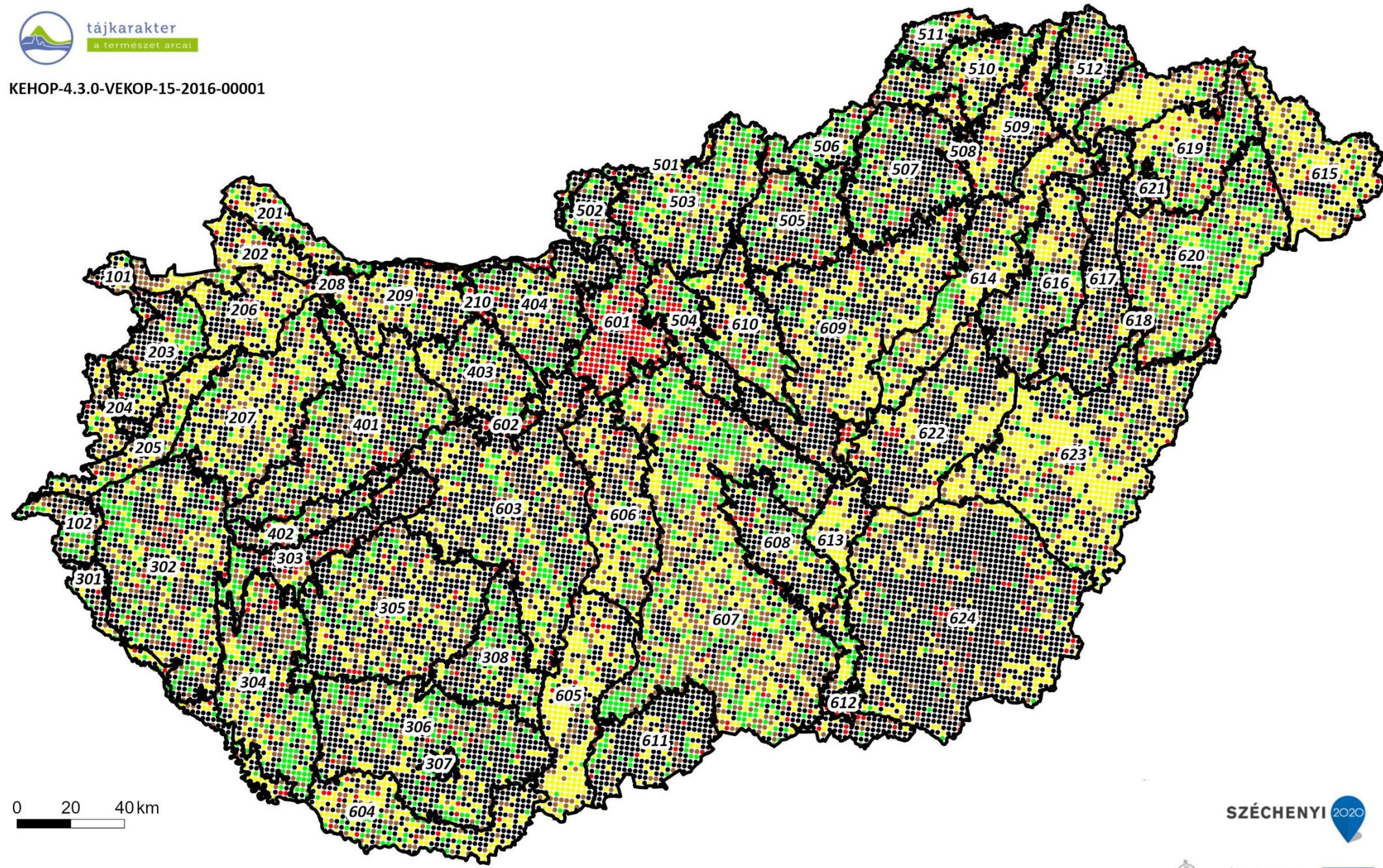

II/12. FELSZÍNBORÍTÁS-ÁTALAKULÁS JELLEGE

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – FELSZÍNBORÍTÁS-JELLEMZŐK

0 20 40 km

- FELSZÍNBORÍTÁS-ÁTALAKULÁS JELLEGE**
- 1 - Változatlan terület
  - 2 - Településnövekedés
  - 3 - Extenzifikáció
  - 4 - Intenzifikáció
  - 5 - Dinamikus terület
- ☐ Tájkarakter-terület

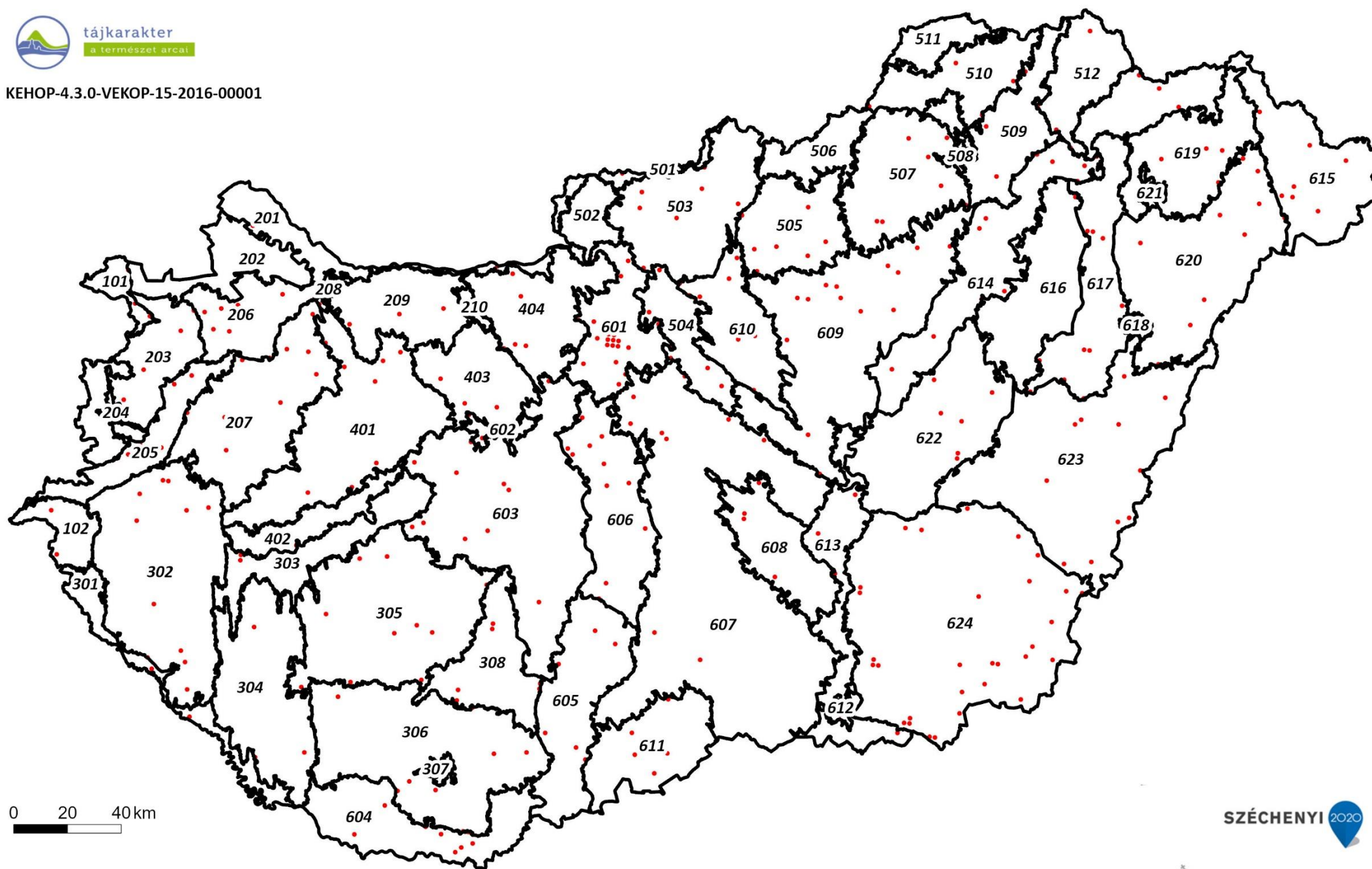

II/13. STABIL TELEPÜLÉSTERÜLET

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – FELSZÍNBORÍTÁS-JELLEMZŐK

0 20 40km

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

STABIL TELEPÜLÉSTERÜLET

- Folyamatos településterület
- ▭ Tájkarakter-terület

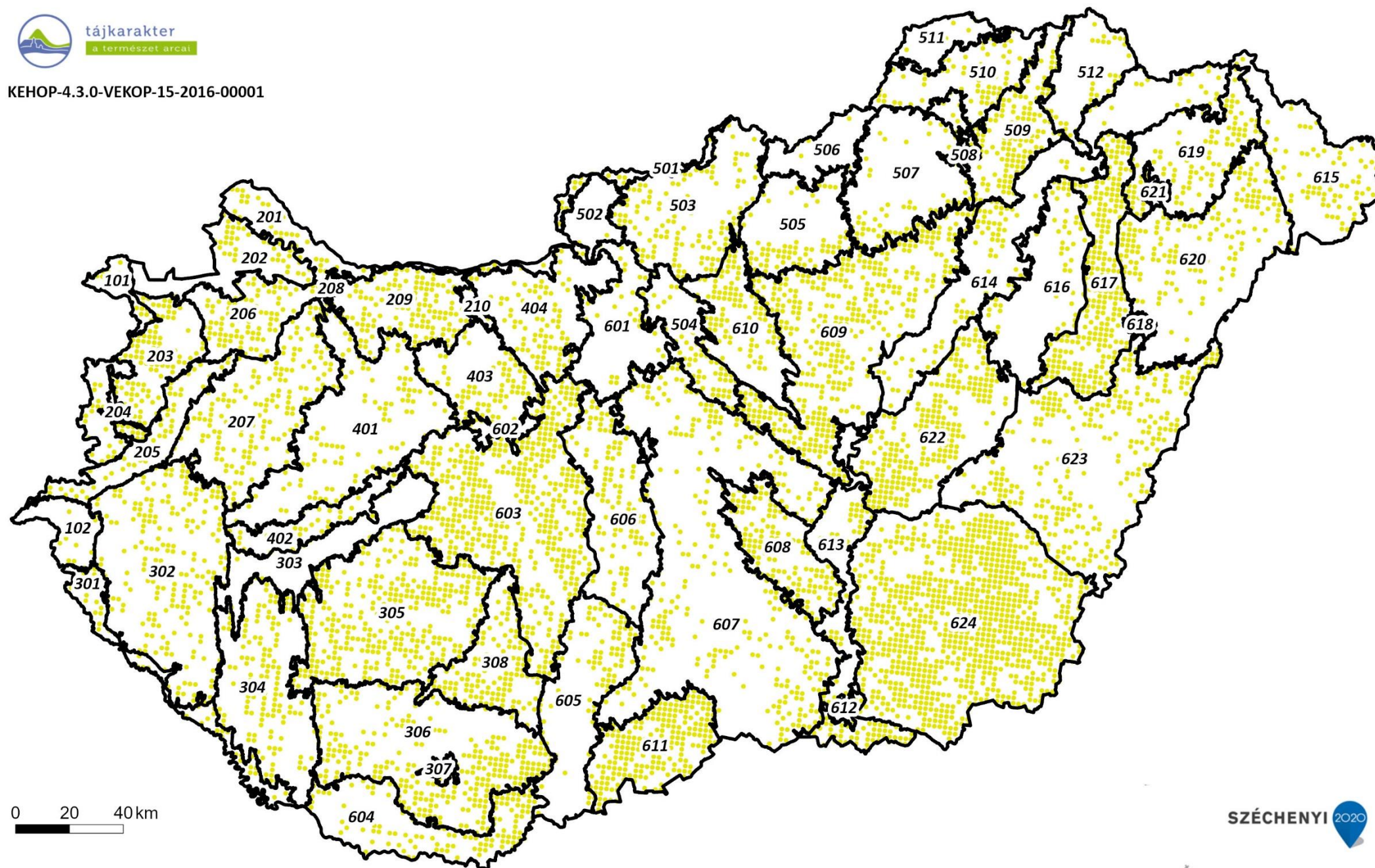

II/14. STABIL SZÁNTÓ-, KERT-, SZŐLŐTERÜLET

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – FELSZÍNBORÍTÁS-JELLEMZŐK

0 20 40 km

SZÉCHENYI 2020

STABIL SZÁNTÓ-, KERT-, SZŐLŐTERÜLET

- Folyamatos művelt terület
- Tájkarakter-terület

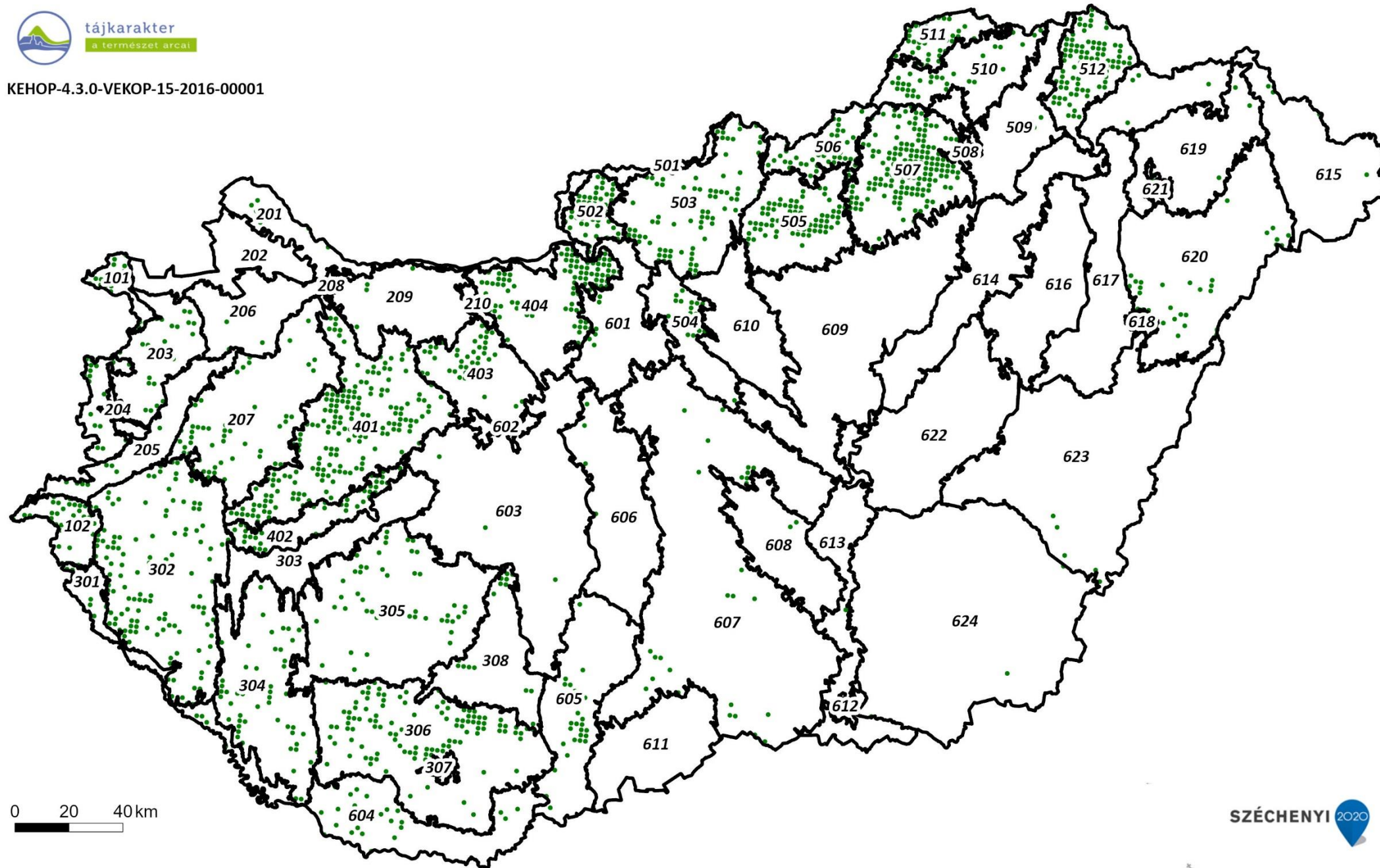

II/15. STABIL ERDŐTERÜLET

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – FELSZÍNBORÍTÁS-JELLEMZŐK

0 20 40 km

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

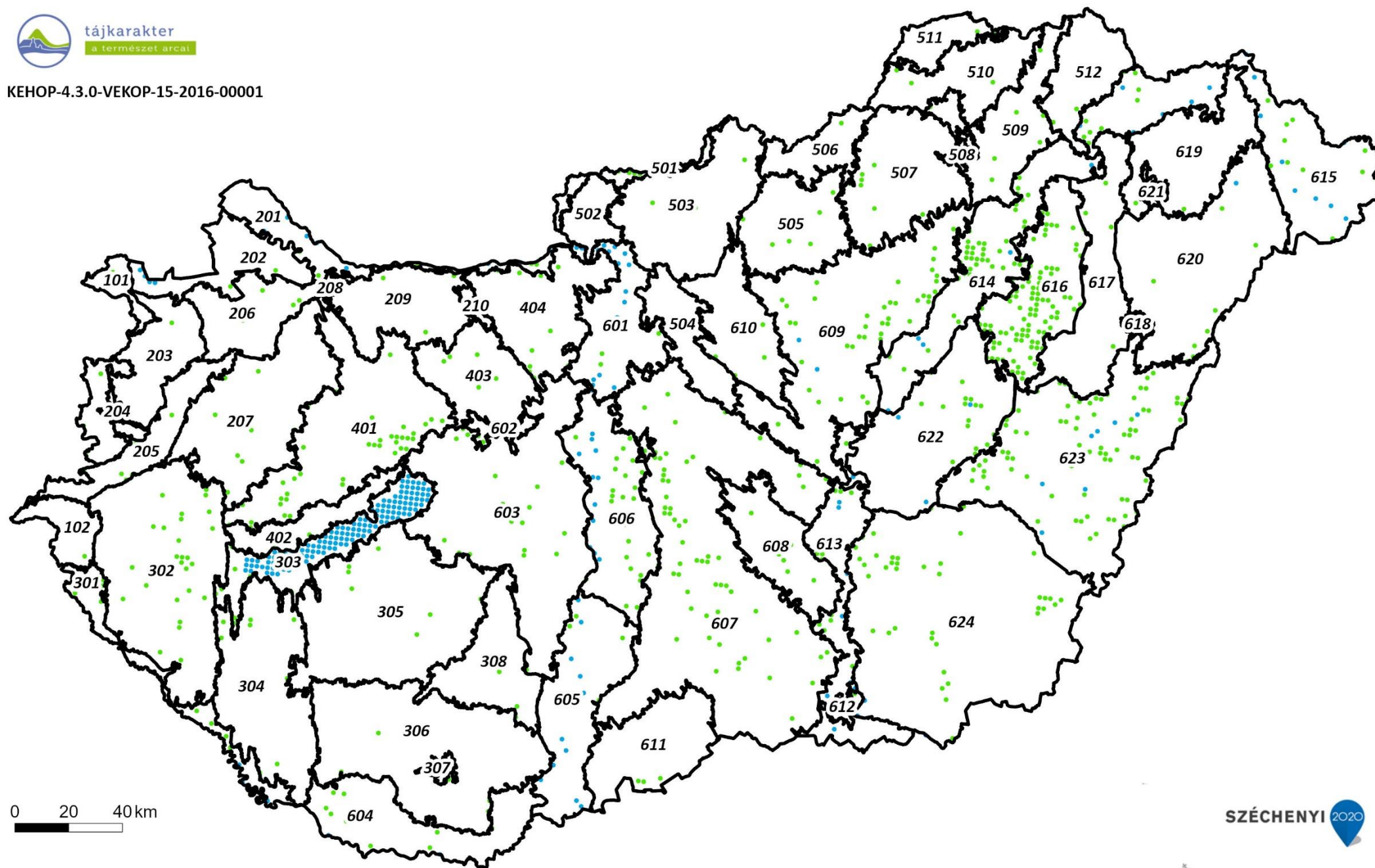
STABIL ERDŐTERÜLET
• Folyamatos erdőborítás
□ Tájkarakter-terület

II/16. STABIL GYEPTERÜLET ÉS VÍZFELSZÍN

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

0 20 40 km

SZÉCHENYI 2020

STABIL GYEPTERÜLET ÉS VÍZFELSZÍN

- Folyamatos vízfelszín
- Folyamatos gyepterület
- ▭ Tájkarakter-terület

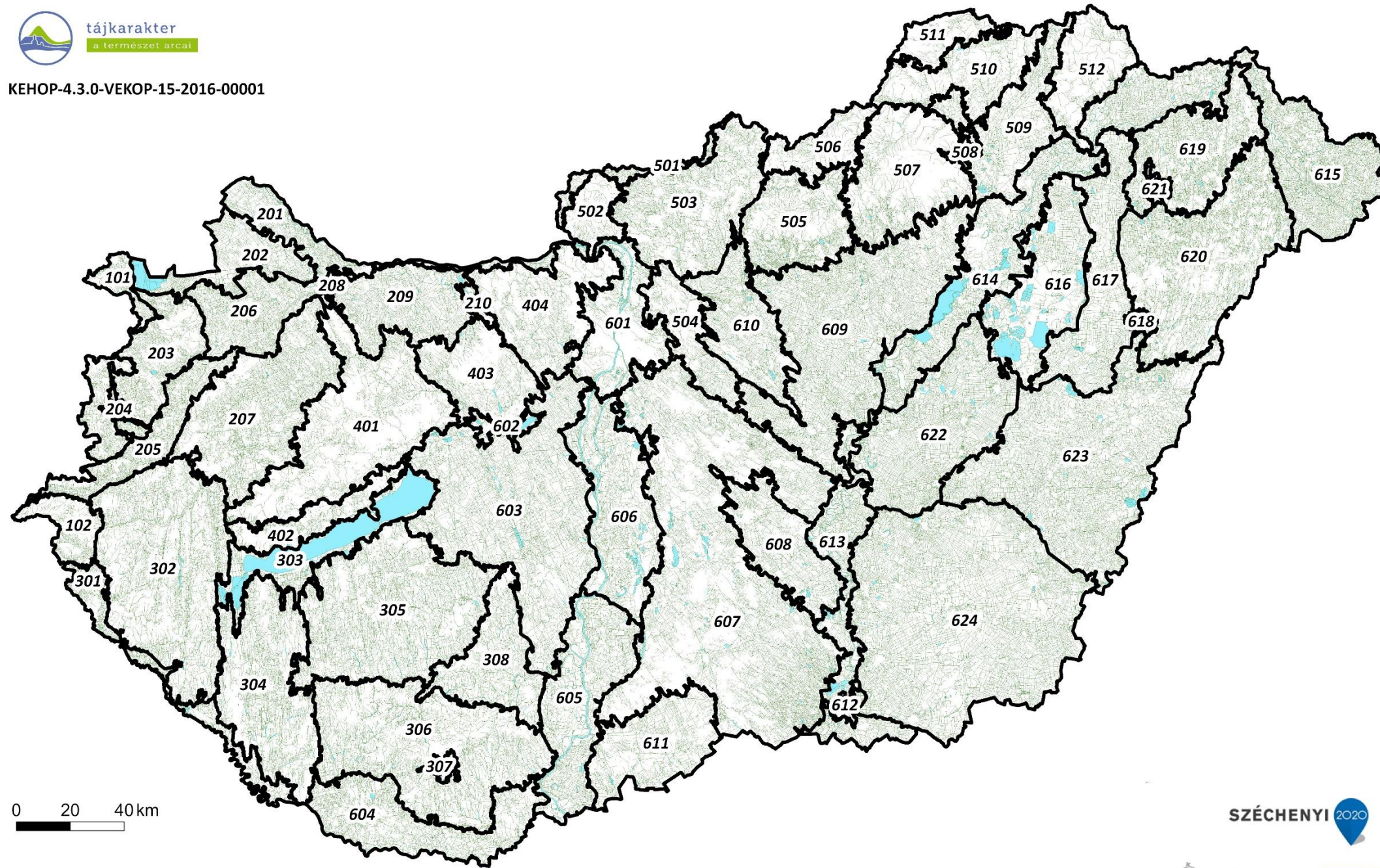

II/17. ZÖLD VONALAS ELEMÉK SŰRŰSÉGE

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – FELSZÍNBORÍTÁS-JELLEMZŐK

0 20 40 km

Forrás: MePAR felszínborítás alapú zöld vonalas elemek kiegészítő fedvény, Lechner Tudásközpont NKft. (2018)

ZÖLD VONALAS ELEMÉK SŰRŰSÉGE
 — Zöld vonalas elemek
 Vízgazdálkodási térség (OTRT)
 Tájkarakter-terület

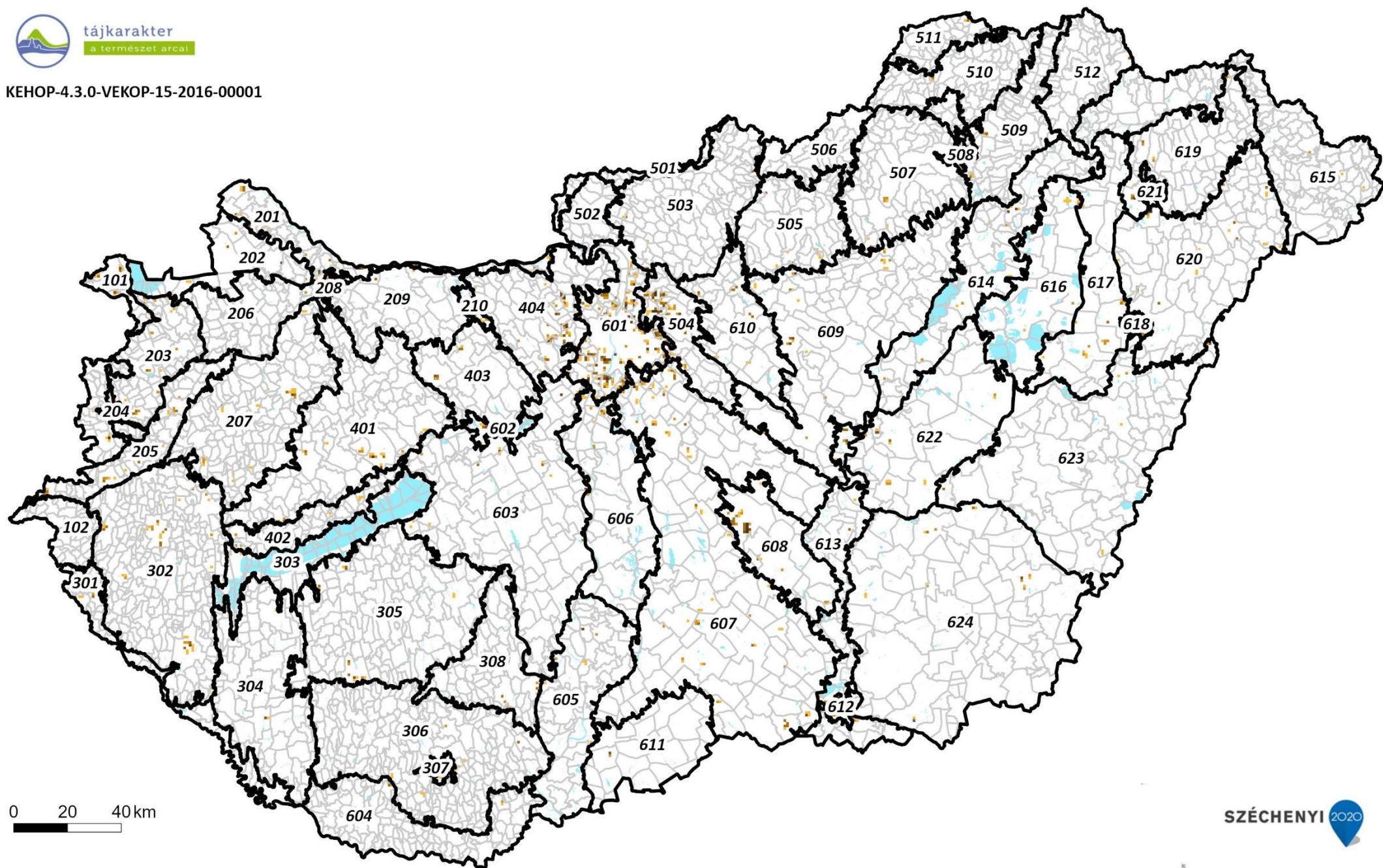

II/18. BEÉPÍTETTSÉG NÖVEKEDÉSE (1990-2018)

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – FELSZÍNBORÍTÁS-JELLEMZŐK

0 20 40km

Forrás: EEA Copernicus Program

BEÉPÍTETTSÉG NÖVEKEDÉSE (1990-2018)

- 1 - 6%
- 6 - 10%
- 10 - 20%
- 20 - 40%
- 40 - 100%

- Tájkarakter-terület
- Település közigazgatási határ
- Vízgazdálkodási térség (OTrT)

II/19. KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZAT SÚRÚSÉGE

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – FELSZÍNBORÍTÁS-JELLEMZŐK

0 20 40 km

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZAT SÚRÚSÉGE

- alacsony
- közepes
- magas
- Tájkarakter-terület

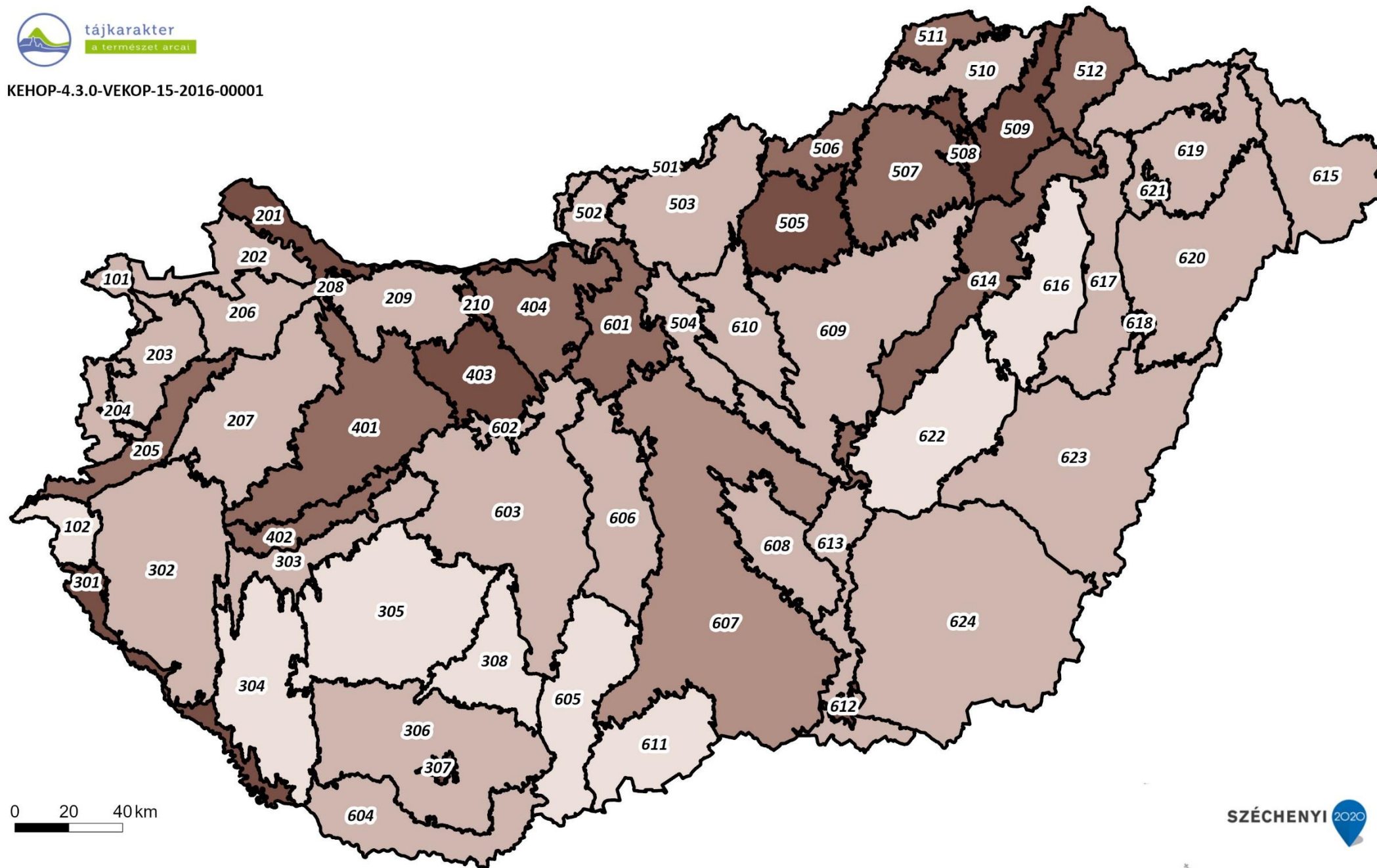

II/20. RONCSOLT TERÜLETEK ARÁNYA (KÜLFEJTÉSES BÁNYA, HULLADÉKLERAKÓ)

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – FELSZÍNBORÍTÁS-JELLEMZŐK

0 20 40 km

RONCSOLT TERÜLETEK ARÁNYA (KÜLFEJTÉSES BÁNYA, HULLADÉKLERAKÓ)

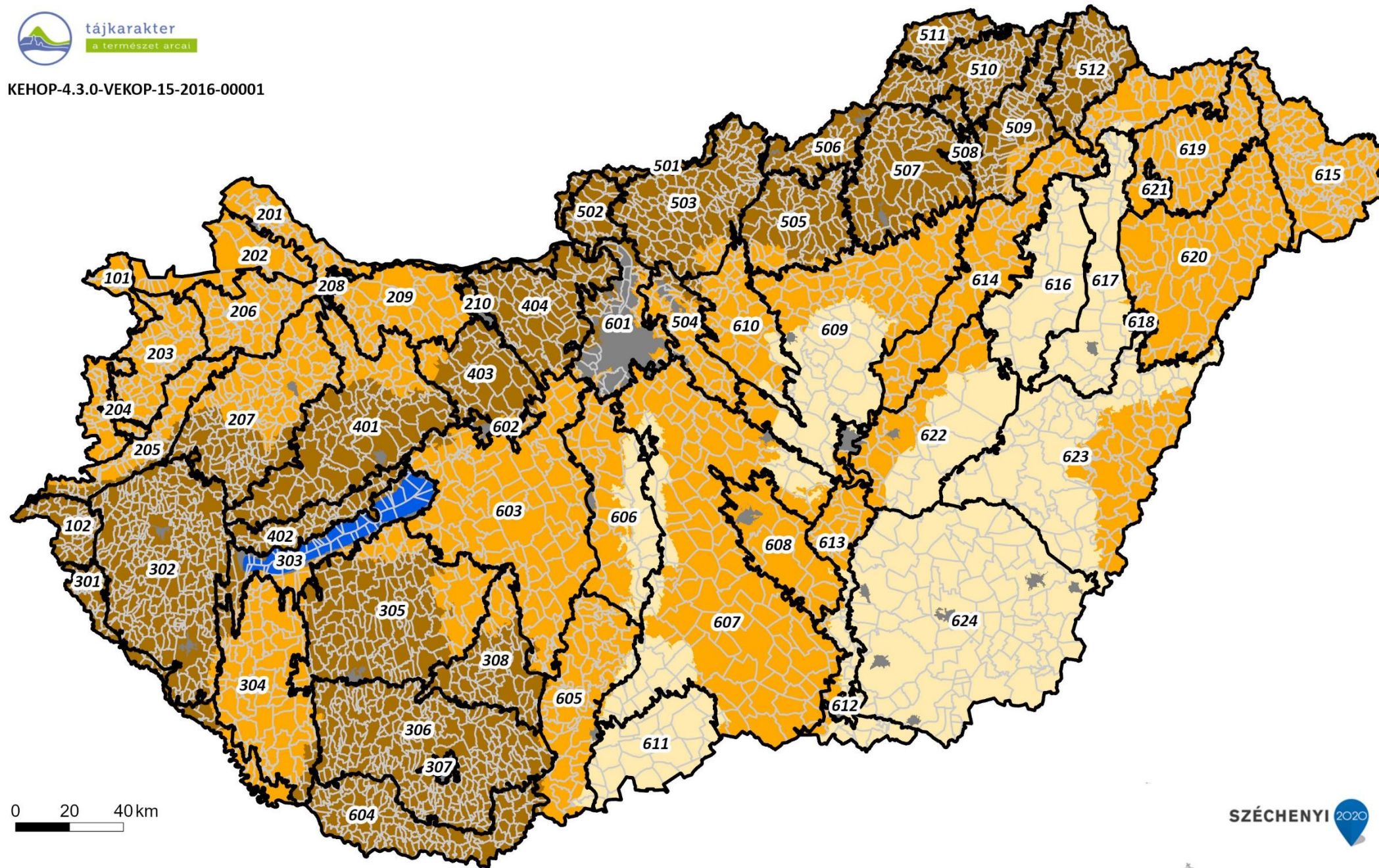
- nincs, elhanyagolható (<0,1%)
- átlag alatti (0,1% < és < 0,5%)
- átlagos (0,5% < és < 0,6%)
- átlag feletti (0,6% < és < 1,0%)
- jelentős (>1,0%)
- Tájkarakter-terület

II/21. TELEPÜLÉS-SÚRÚSÉG TÁJKARAKTER-TÍPUSOKHOZ IGAZÍTOTT ELOSZLÁSA

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

0 20 40 km

TELEPÜLÉS-SÚRÚSÉG

- Sűrű településhálózat
- Átlagos sűrűségű településhálózat
- Átlagosnál ritkább településhálózat
- Központi települési tér
- Balaton
- Tájkarakter-terület
- Település közigazgatási határ

SZÉCHENYI 2020

Forrás: az adatbázis az Ökoszisztéma-alaptérkép felhasználásával készült, Agrárminisztérium (2019) (KEHOP-430-VEKOP-15-2016-00001)

LEÍRÓ INDIKÁTOR – ANTROPOGÉN ÉS PERCEPCIONÁLIS JELLEMZŐK

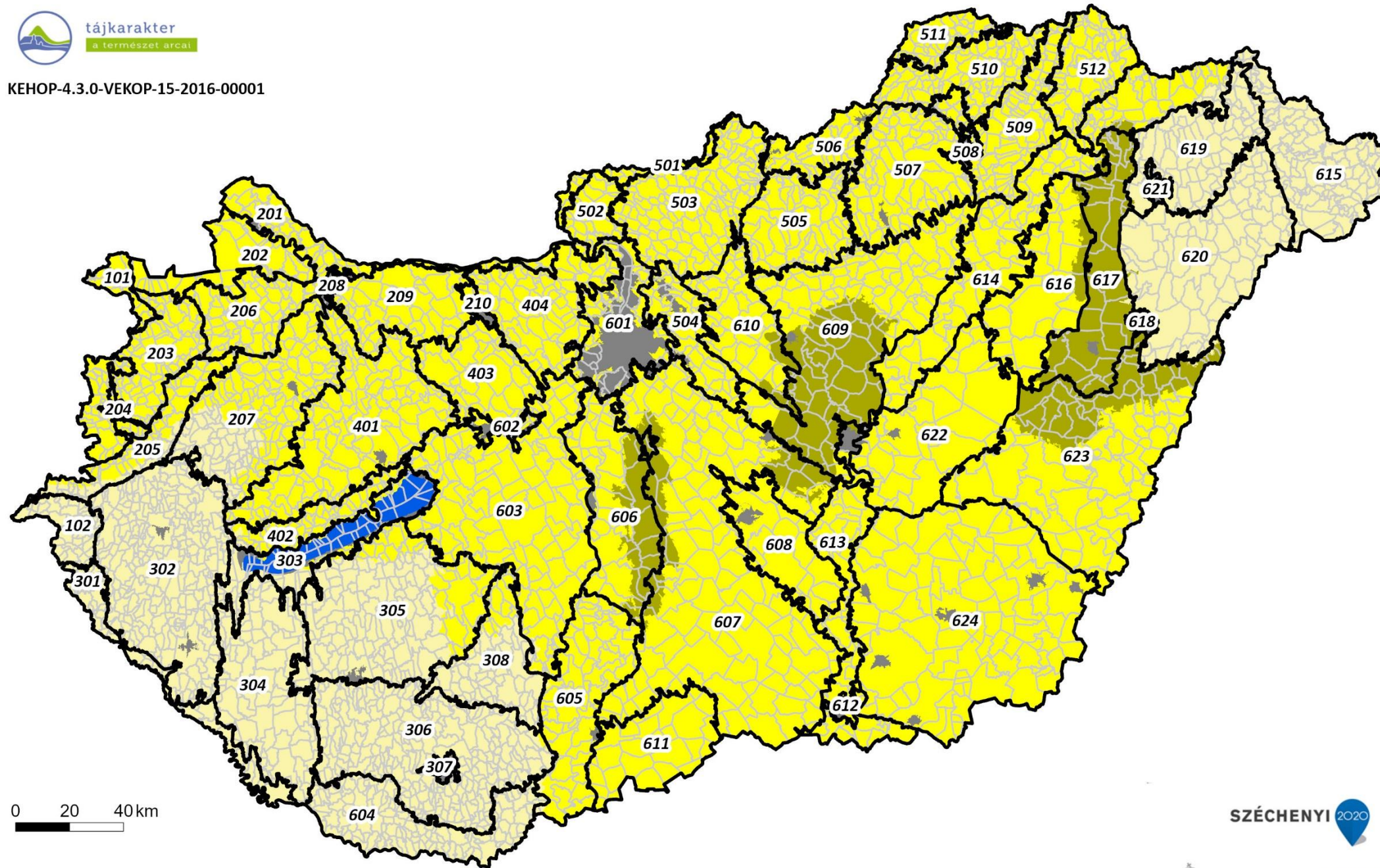

II/22. TELEPÜLÉSMÉRET TÁJKARAKTER-TÍPUSOKHOZ IGAZÍTOTT ELOSZLÁSA

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – ANTROPOGÉN ÉS PERCEPCIONÁLIS JELLEMZŐK

TELEPÜLÉSMÉRET

- Jellemzően aprófalvas településekből
- Változatos településméretű településekből
- Jellemzően nagyobb településekből
- Központi települési tér
- Balaton
- Tájkarakter-terület
- Település közigazgatási határ

0 20 40 km

Forrás: az adatbázis az Ökoszisztéma-alaptérkép felhasználásával készült, Agrárminisztérium (2019) (KEHOP-430-VEKOP-15-2016-00001)

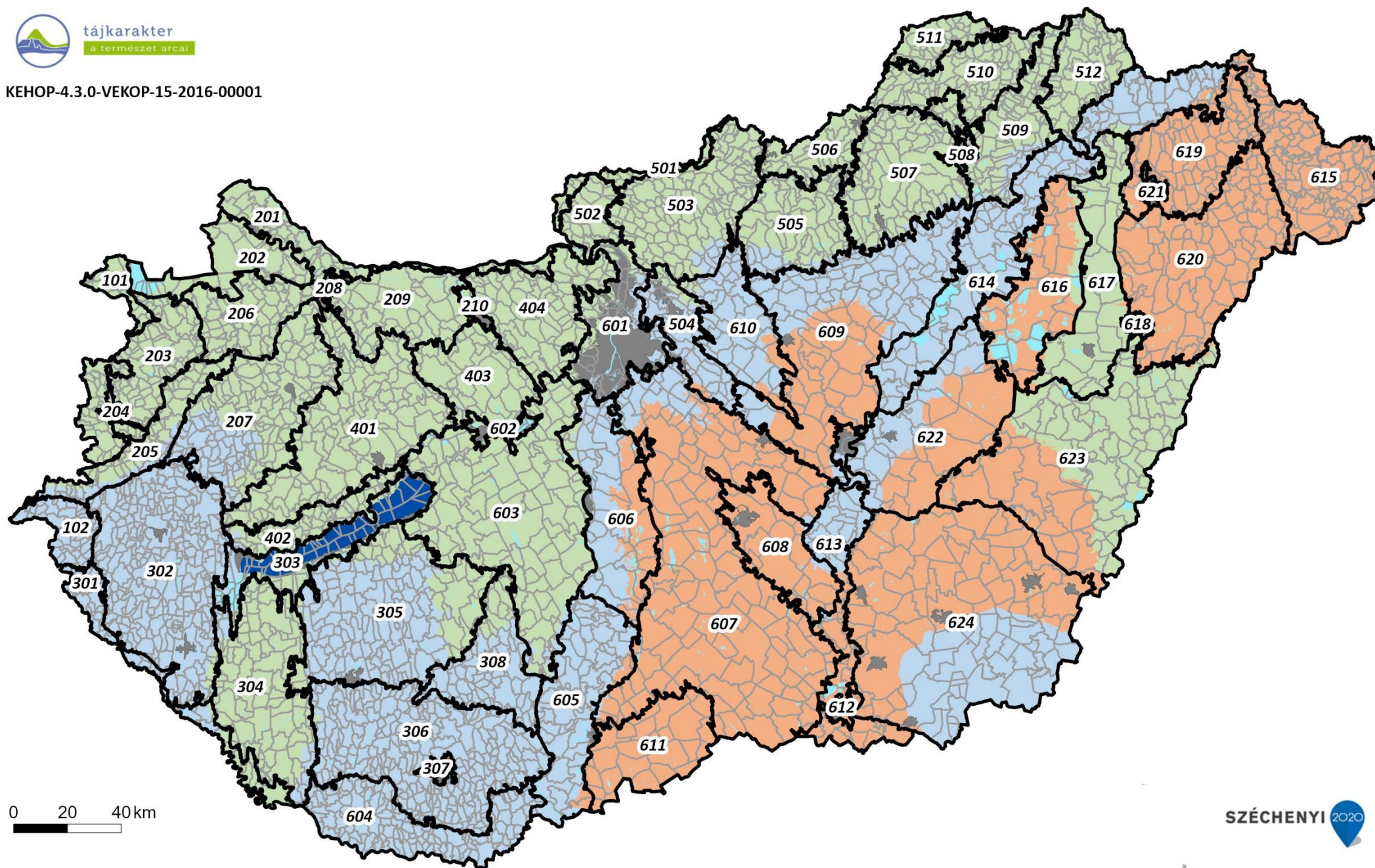

II/23. KÜLTERÜLETI SZÓRVÁNYBEÉPÍTÉS TÁJKARAKTER-TÍPUSOKHOZ IGAZÍTOTT ELOSZLÁSA

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – ANTROPOGÉN ÉS PERCEPCIONÁLIS JELLEMZŐK

0 20 40 km

Forrás: az adatbázis az Ökoszisztéma-alaptérkép felhasználásával készült, Agrárminisztérium (2019) (KEHOP-430-VEKOP-15-2016-00001)

- KÜLTERÜLETI SZÓRVÁNYBEÉPÍTÉS SŰRŰSÉGE
- Átlagos
  - Ritka
  - Sűrű
  - Nagy kiterjedésű települési tér
  - Balaton
  - Tájkarakter-terület
  - Település közigazgatási határ
  - Vízgazdálkodási térség (OTRT)

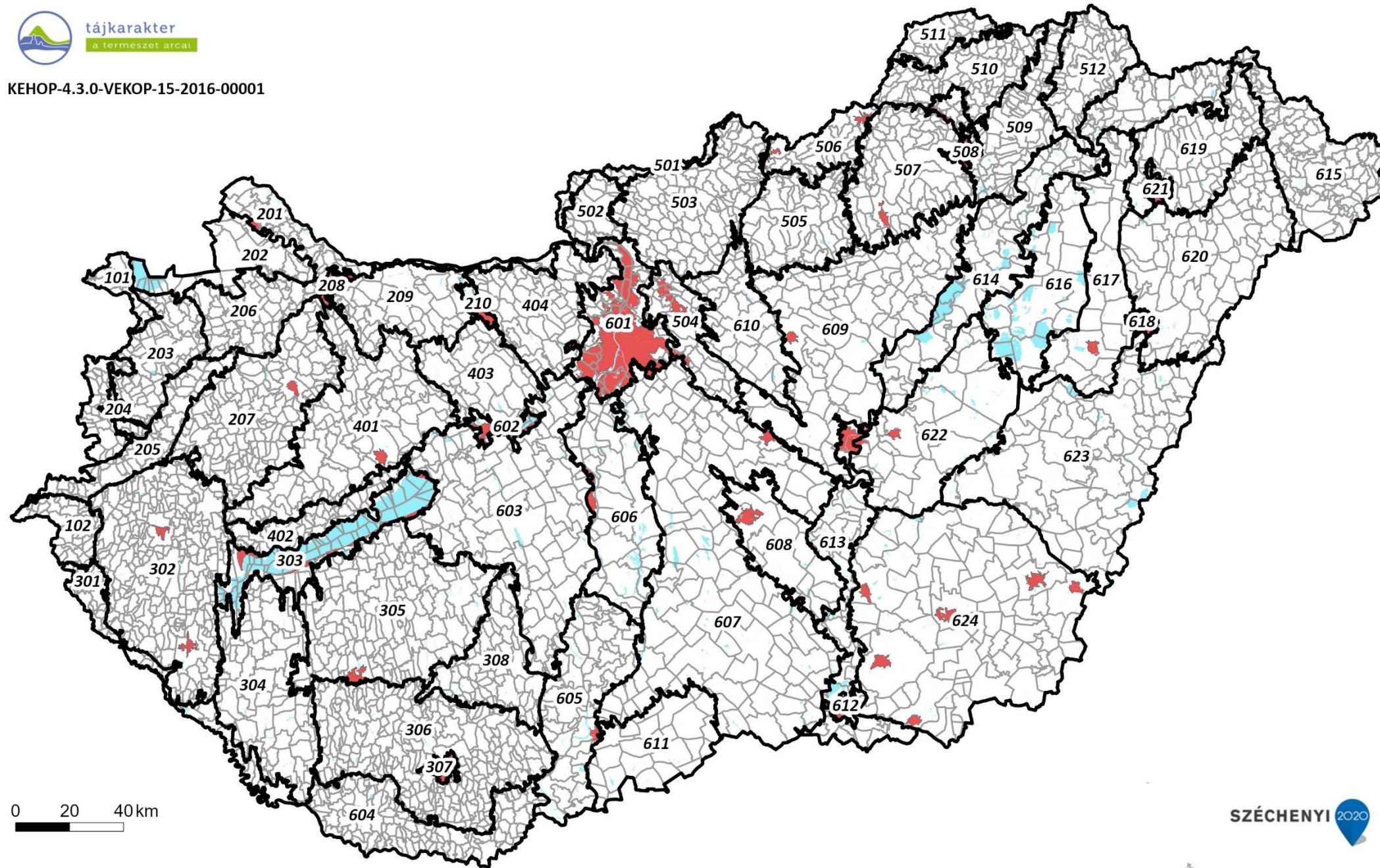

II/24. NAGY KITERJEDÉSŰ TELEPÜLÉSI TÉR

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – ANTROPOGÉN ÉS PERCEPCIONÁLIS JELLEMZŐK

0 20 40 km

Forrás: az adatbázis az Ökosisztéma-alaptérkép felhasználásával készült, Agrárminisztérium (2019) (KEHOP-430-VEKOP-15-2016-00001)

- NAGY KITERJEDÉSŰ TELEPÜLÉSI TÉR**
- Nagy kiterjedésű települési tér
  - Tájkarakter-terület
  - Település közigazgatási határ
  - Vízgazdálkodási térség (OTrT)

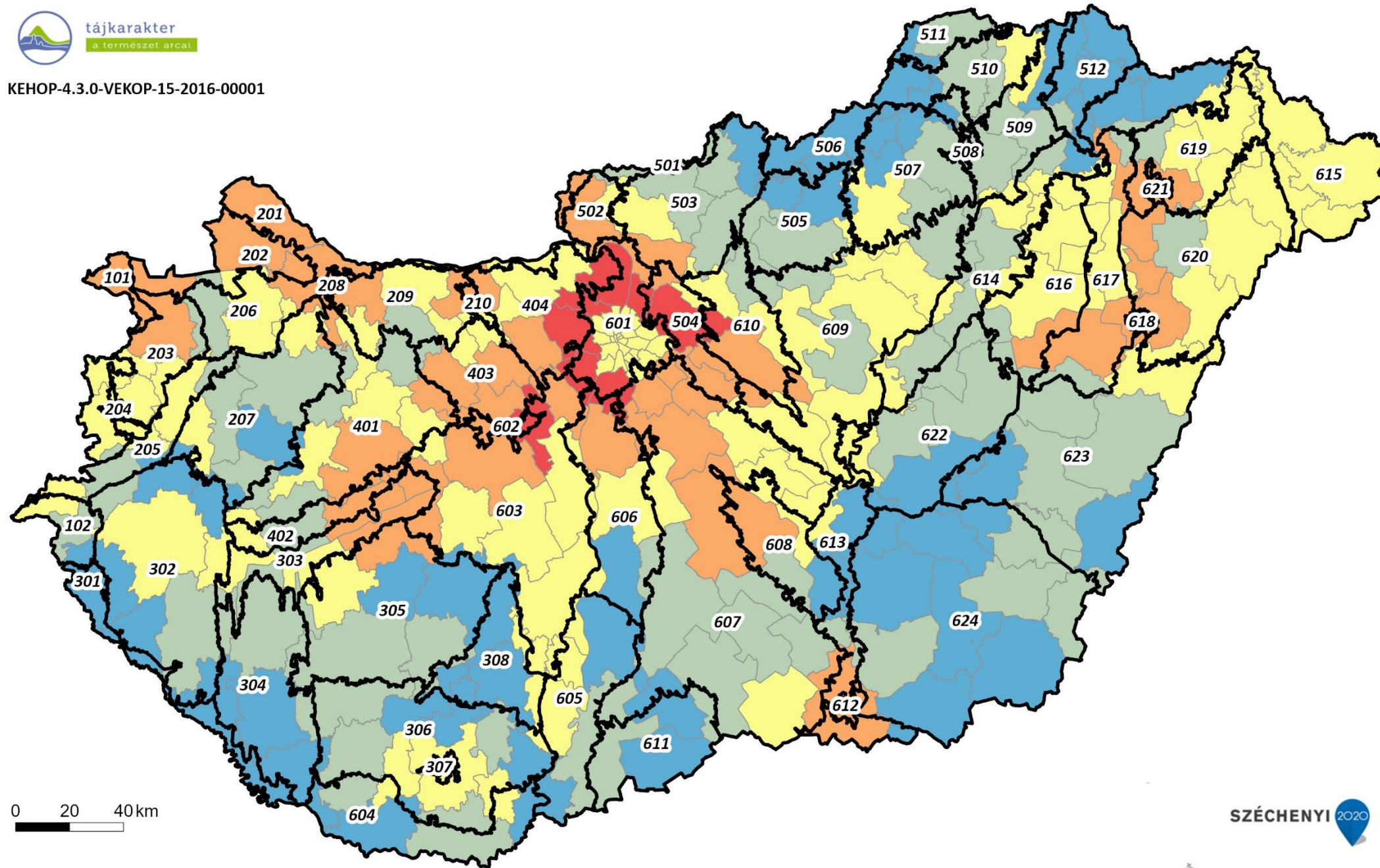

II/25. NÉPESSÉGVÁLTOZÁS

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – ANTROPOGÉN ÉS PERCEPCIONÁLIS JELLEMZŐK

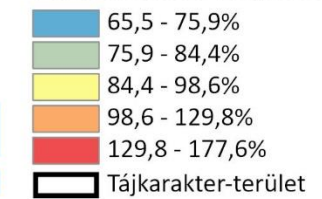
0 20 40 km

Forrás: TEIR Lechner Tudásközpont Nkft. (1980-2019)

NÉPESSÉGVÁLTOZÁS (1980-2019)

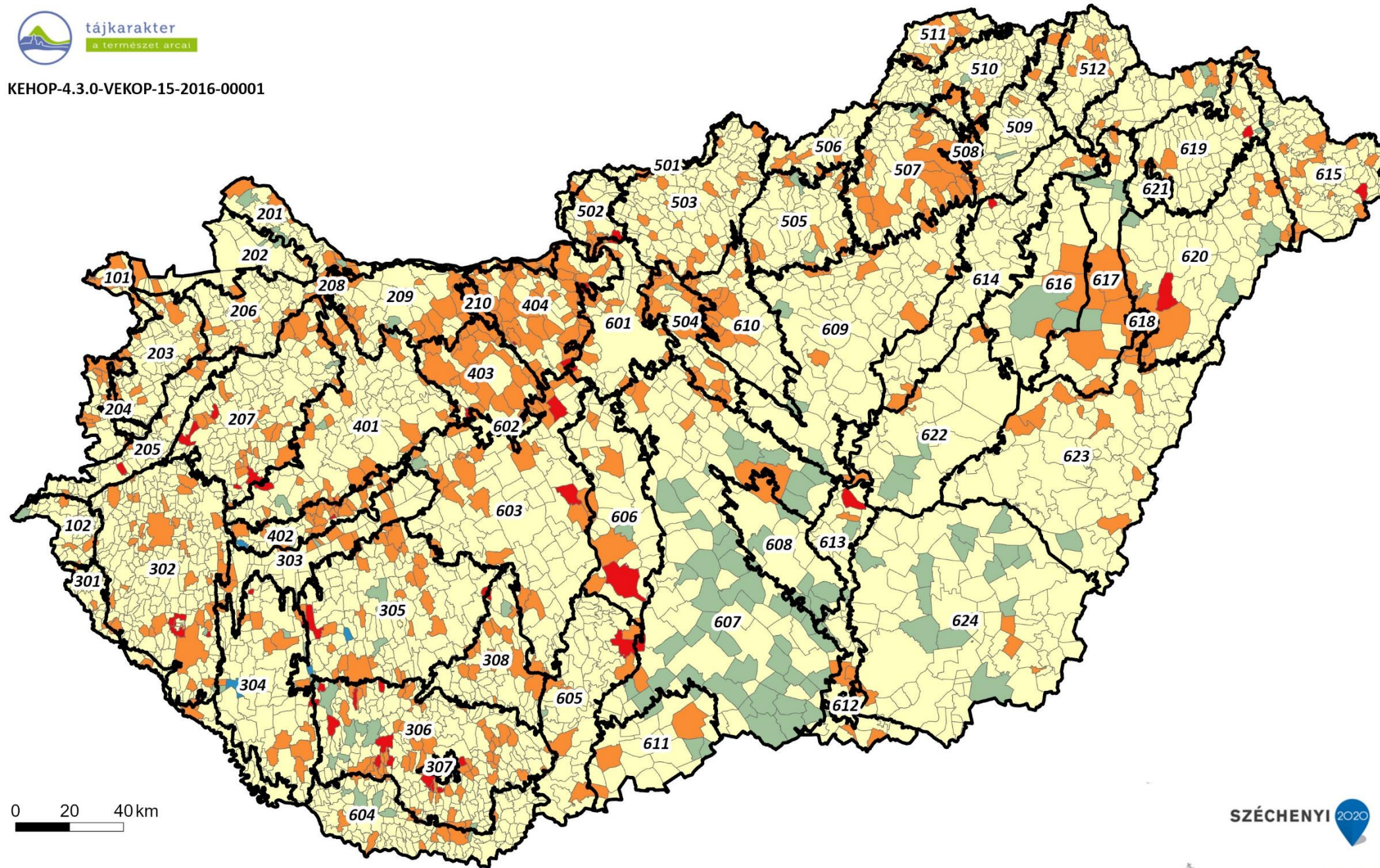

II/26. KÜLTERÜLETI LAKOSOK ARÁNYÁNAK VÁLTOZÁSA

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – ANTROPOGÉN ÉS PERCEPCIONÁLIS JELLEMZŐK

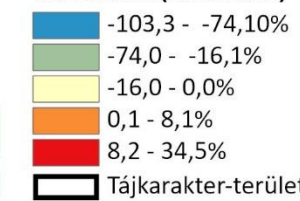
0 20 40 km

Forrás: TEIR Lechner Tudásközpont NKft. (2019)

KÜLTERÜLETI LAKOSOK ARÁNYÁNAK VÁLTOZÁSA (1980-2011)

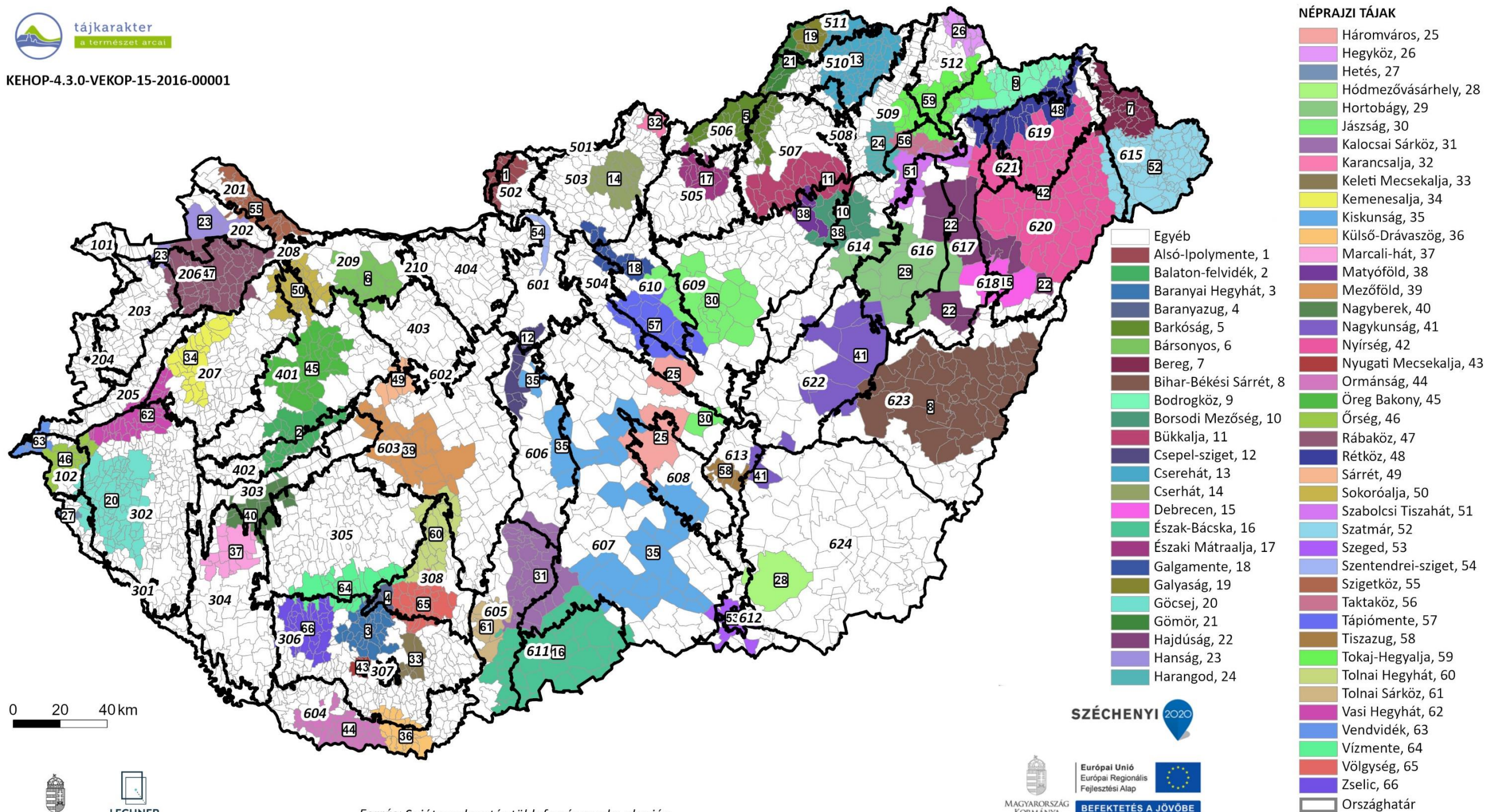

II/27. NÉPRAJZI TÁJAK

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – ANTROPOGÉN ÉS PERCEPCIONÁLIS JELLEMZŐK

Forrás: Saját szerkesztés több forrásmunka alapján

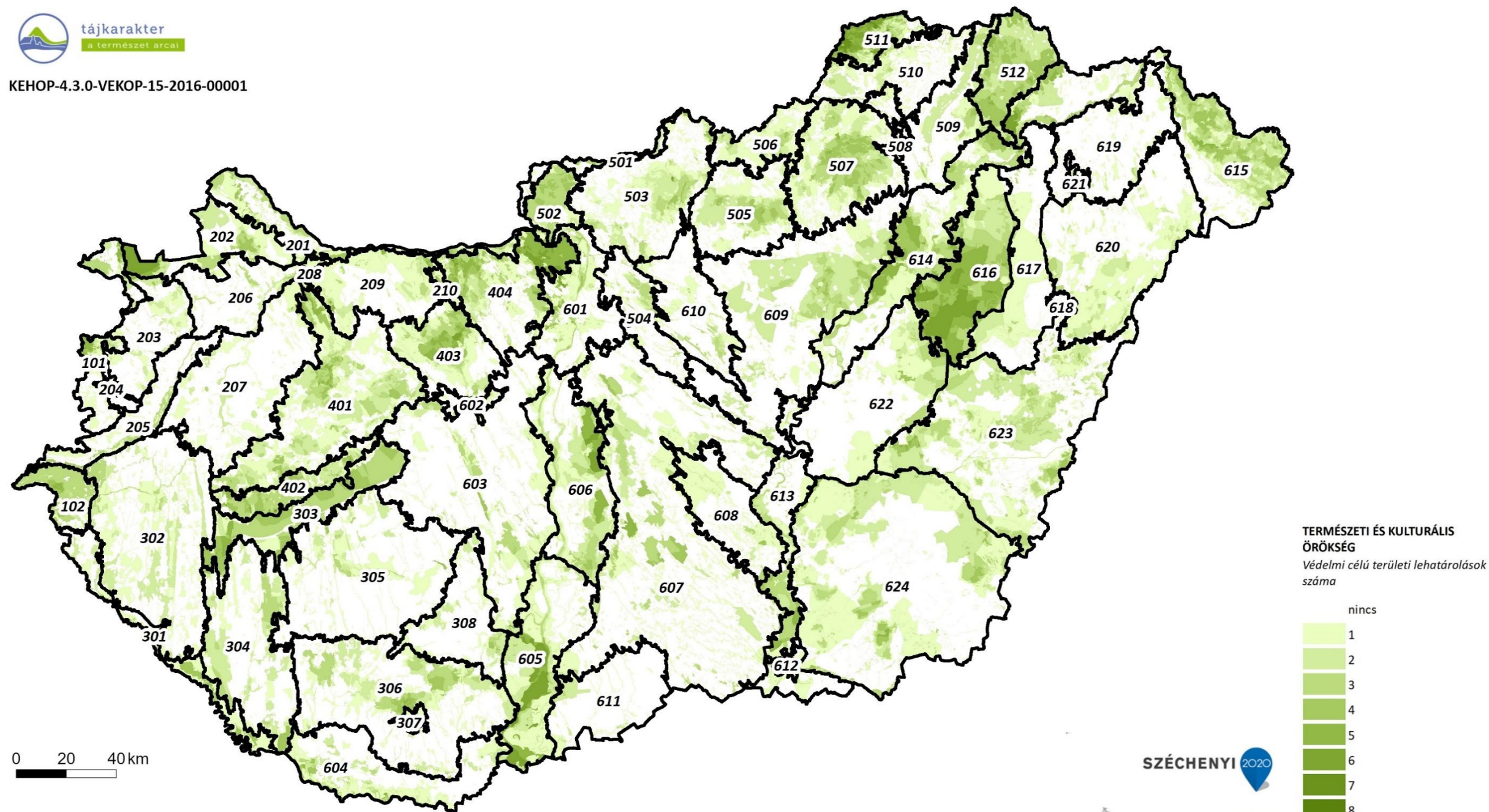

II/28. TERMÉSZETI ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – ANTROPOGÉN ÉS PERCEPCIÓNAIS JELLEMZŐK

0 20 40km

Forrás: Agrárminisztérium és Lechner Tudásközpont NKft. (2018)

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TERMÉSZETI ÉS KULTURÁLIS
ÖRÖKSÉG
Védelmi célú területi lehatárolások
száma

- nincs
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9

□ Tájkarakter-terület

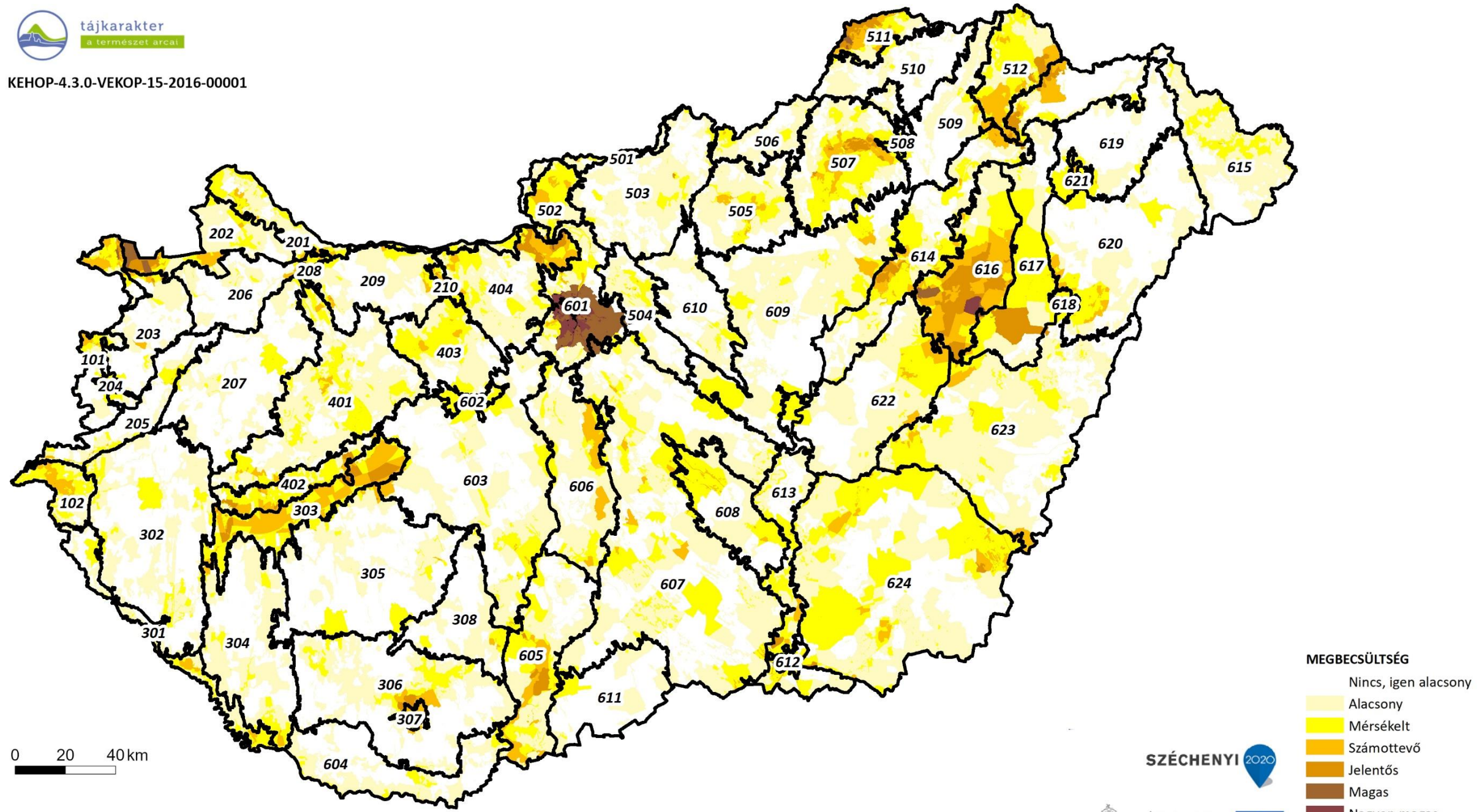

II/29. MEGBECSÜLTÉS

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

LEÍRÓ INDIKÁTOR – ANTROPOGÉN ÉS PERCEPCIONÁLIS JELLEMZŐK

MEGBECSÜLTÉS

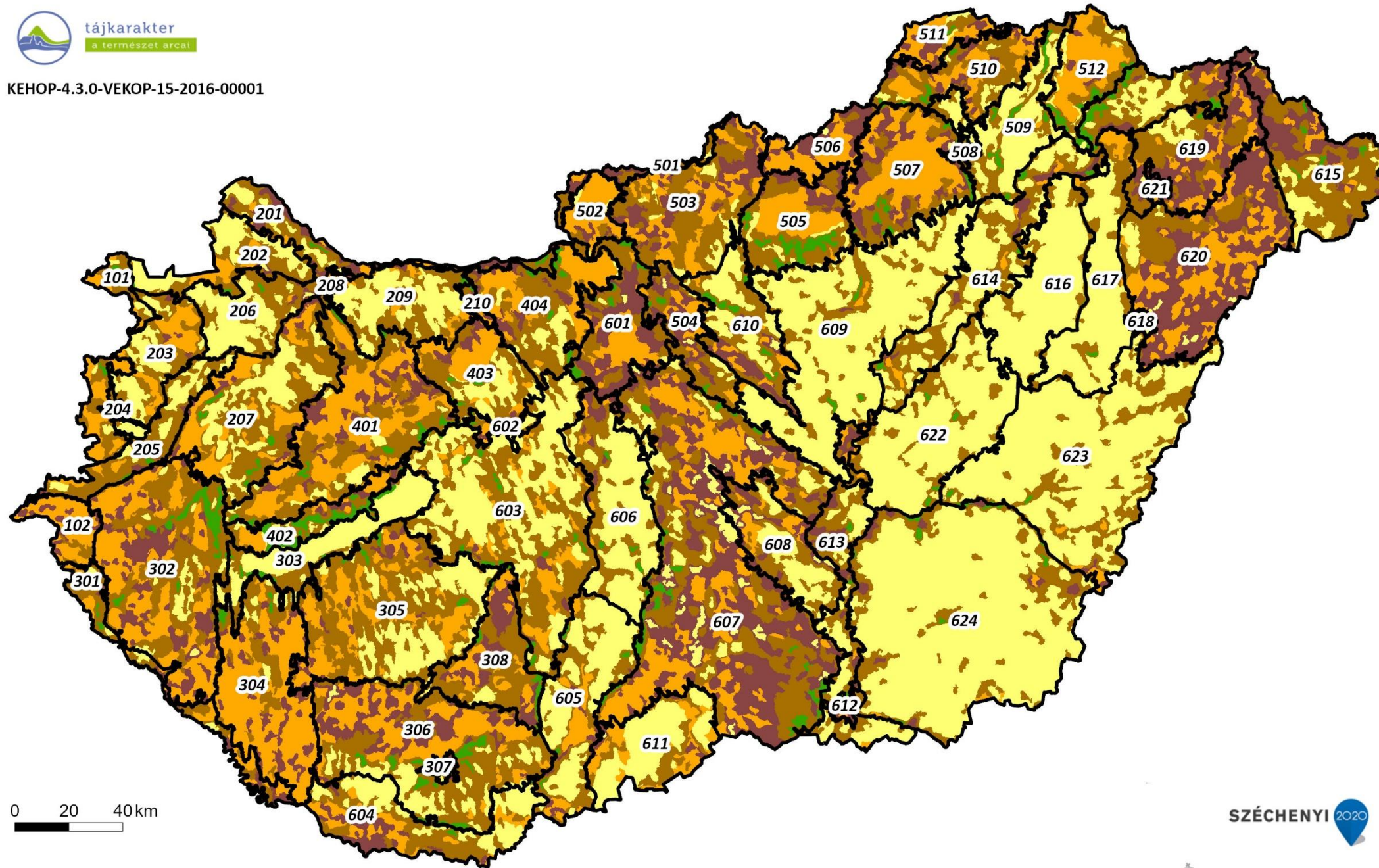
(White)	Nincs, igen alacsony
(Light yellow)	Alacsony
(Yellow)	Mérsékelt
(Orange)	Számottevő
(Brown)	Magas
(Dark brown)	Nagyon magas
(Black outline)	Kiemelkedő
(Black outline)	Tájkarakter-terület

II/25. VIZUÁLIS JELLEMZŐK

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

0 20 40 km

Forrás: az adatbázis az Ökoszisztéma-alaptérkép felhasználásával készült, Agrárminisztérium (2019) (KEHOP-430-VEKOP-15-2016-00001)

VIZUÁLIS JELLEMZŐK

- Zárt, homogén, szegélyekben szegény területek
- Átlátható, szegélyekben szegény területek
- Átmeneti, közepesen zárt területek
- Szegélyekben gazdag, de nem átlátható, zárt területek
- Átlátható, nyitott, szegélyekben gazdag területek
- Tájkarakter-terület